71STE JAARGANG No. 9144 VRIJDAG 8 OCTOBER 1954

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus-drukkerij, Willemstad, Curaçao

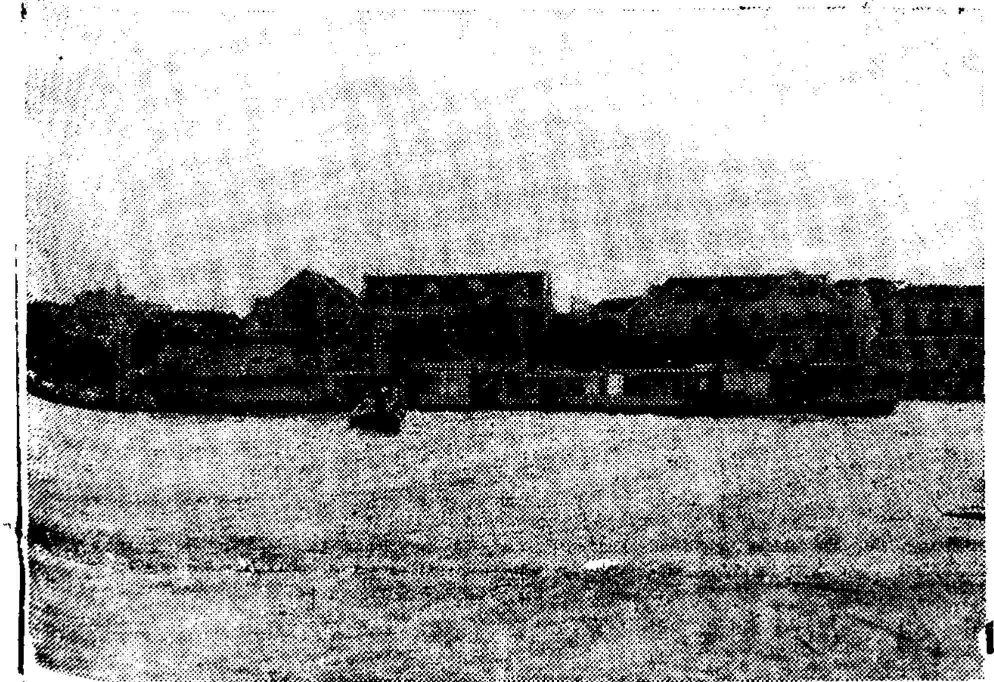
Hoofdredacteur: A. G. Jansen Kantoor: Consciëntiesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 3858. Administratie 3550. Abonnementsprijs: Curaçao, Bonaire, Aruba, Suriname, Bovenwinden f 2.50. Buitenland f 3.— per maand (bij vooruitbetaling)

Geweldige regenhozen, gepaard gaande met onweer, teisteren Curacao

Regenwater richt grote schade aan aan woningen en verkeerswegen

Willemstad. — Zij, die gisteren al begonnen waren grapjes te maken over de gevaarlijke orkaan, waarvan de komst door de Meteorologische Dienst voorspeld was, doch die op het bepaalde uur niets van zich liet zien, zijn gistermiddag en gisteravond wel tot andere gedachten gekomen. Het moge dan al zijn, dat abnormale windsnelheden gelukkig achterwege zijn gebleven, onze eilanden zijn toch tot tweemaal toe geteisterd door een regenval, die nu en dan catastrophale afmetingen dreigde aan te nemen. Een regenval, welke vooral gisteravond gepaard is gegaan met een hevig onweer, dat gedurende ongeveer een uur boven ons eiland bleef hangen.

Mensen uit huizen verdreven verkeer in moeilijkheden

Het overzetbootje in de Annabaai had het gisteren zwaar te verduren, en niet minder de mensen, die er de overtocht mede moesten maken. Verschillende overvaarders kregen een aanstootje van zeeziekte, omdat het bootje slingerde, dat het een lust was. Ook het in- en uitstappen was niet van gevaar ontbloot, waardoor gisteravond de dienst tijdelijk gestaakt werd.

Zoals wij reeds zeiden, is het een zeer gelukkige omstandigheid geweest, dat gedurende de beide hevige onweersbuien de windkracht niet noemenswaardig toenam. Wanneer dit wel het geval zou zijn geweest, zouden de aangerichte vernielingen zeer zeker veel groter zijn geweest dan thans het geval is. En om die reden mag Curaçao, ondanks de toch al zeer grote incidenten, zich gelukkig prijzen, dat het nog zo goed is afgelopen.

Verkeer in moeilijkheden

Reeds gistermiddag vanaf 2 uur was het verkeer, vooral op de buitenwegen, grotendeels gedesorganiseerd door de kolossale regenval. De chauffeurs zagen letterlijk geen hand voor ogen. De ruitenwissers konden de strijd tegen de stortvloeden, die de ruiten van de auto's belaagden, niet aan. Heel wat wagens, vooral de Europese merken, bleven in het water steken, omdat de motor unit vochtig was geworden. Natuurlijk waren er ook heel wat slippartijen, die in veel gevallen minder goed afliepen. Deels kwamen de wagens in modderpoelen langs de weg terecht, waar zij met de neus in de aldaar gevormde beken bleven steken. Deels reden zij tegen elkaar op en werden op die manier langs de weg gezet. De ravage was hier en daar des te groter, naarmate op het spitsuur het verkeer toenam tengevolge van het feit, dat de oeververbinding tussen Punda en Otrabanda door het uitvallen van de brug verbroken was. Het gebeurde, dat een file auto's bij de CPIM-uitgangen driemaal tot stilstand kwam aleer zij de verkeerslichten kon passeren. Op de Schottegatweg, ter hoogte van de politiepost Rio Canario, was het wegdek een waterstroom. Men kon de trottoirs niet meer zien en vooral de laagliggende wagens hadden het hier te verduren. Er was natuurlijk een grote stagnatie bij de bestellingen van waren uit de winkelzaken en de kranten.

Vooral de niet geasphalteerde buitenwegen waren onbegaanbaar en in veel gevallen ook onberijdbaar, zodat de bestellers daar onmogelijk konden passeren.

KLM neemt maatregelen

Ook het verkeer door de lucht ondervond moeilijkheden. Het KLM-vliegtuig, dat om 2.25 uur naar Aruba zou vertrekken, bleef aan de grond. De KLM, die veiligheid voor alles stelt, wilde ook hier geen onnodig risico nemen. Wegens de zware cross-winden op het vliegveld van Bonaire viel gisteren ook de dienst op dit eiland uit. Vanmorgen is wel een plane naar Aruba vertrokken, doch de dienst terug viel uit. Ook werd Dakota als tussenstop veiligheidshalve gepasseerd.

Opnieuw hevige stortbuien

Inmiddels bleken de regenbuien van gistermiddag slechts een zwak voorspel te zijn geweest van de kolossale stortvloeden, die des avonds te ongeveer 10 uur boven ons eiland losbarsten. Gedurende ongeveer een uur lang hoosden er watermassa's op Curaçao neer, als in jaren niet meer neergekomen waren. Ieder verkeer over de openbare weg was te enen male onmogelijk. Men zag geen hand voor ogen, de wagens zouden trouwens op meerdere plaatsen ook van de weg weggespoeld zijn, als zij het gewaagd hadden hun neus buiten de deur te steken. De bui ging daarenboven vergezeld van een zwaar onweer, waardoor het dubbel gevaarlijk was zich op de openbare weg te bevinden.

In de huizen

In de huizen hadden de mensen het overigens druk genoeg om het water buiten de deur te houden. Op een dergelijke stortvloed is eenvoudig niets berekend. Op meerdere geaccidenteerde terreinen ontstonden wilde beken, die alles wat zij op hun weg ontmoetten, meesleepten. Zo vormden zich op de asphaltwegen grote zandhopen, terwijl er naast de wegbermen hier en daar voor het verkeer zeer gevaarlijke geulen ontstonden.

Natuurlijk kwamen meerdere kleine huisjes in de koenoekoe in nood te verkeren.

Zo moest het Rode Kruis, dat gisteravond gedeeltelijk gemobiliseerd was, achter op Suffisant een tweetal huizen helpen ontruimen, waarin zich twee vrouwen en twee kleine kinderen bevonden, die door het binnenstromende water in hoge nood verkeerden. Zij werden in de nacht naar de post Pietermaai overgebracht. Toen tegen 4 uur een der kinderen honger kreeg en begon te huilen, haalde een der Rode Kruis-manschappen bij de kraam van Schouten op het de Ruyterplein drie blikjes melk. En zo was dat leed ook al weer geleden.

Door de bliksem getroffen

Op Suffisant werd een vrouw in haar huis door de bliksem getroffen. Zij werd met een ambulance van het Roode Kruis naar het hospitaal overgebracht. Zij verkeerde in een schocktoestand en braakte. Vermoed werd, dat zij een hersenschudding had opgelopen.

Op de Caracasbaai werden twee oude mensen uit hun huizen verdreven door het water dat daar binnenstroomde en het verblijf binnenshuis onmogelijk maakte. Ook zij moesten geholpen worden. Op Zuurzak ontstond door een wegverzakking een diepe kuil waarin zich een wirwar van telefoondraden bevonden, die daarin waren terecht gekomen doordat een paal was losgespoeld. Bij het Zuikertuintje spoelde de trottoir weg. Het nieuwe hek van de A.M.S. langs de Schottegatweg werd door de waterstroom eveneens voor een gedeelte meegesleurd.

Beeld van de ravages

Toen gisteravond tegen elf uur het onweer was uitgeraasd, kon men zich uiteraard nog geen beeld vormen van de ravages, die het water had aangericht. Die kon men pas hedenmorgen in ogenschouw nemen, toen men zich met de stroom van auto's langs de Schottegatweg liet meevoeren. De Caracasbaaiweg vertoont op een bepaald punt een zeer gevaarlijke uitdieping van de wegberm, waardoor de auto's als het ware langs een kleine afgrond rijden. De waterleidingnet ligt daar geheel bloot. Verderop markeerden reeds gistermiddag lampen een gevaarlijke wegberm.

Langs de Schottegatweg zag men overal de uitlopers van de verwoestingen, die het water op de secundaire wegen heeft aangericht. Aan de verkeersrotonde bij de A.M.S. lag een truck van de CPIM langs de weg met zijn neus in het water. Overal in de omtrek stonden gestrande auto's, die deels aanrijdingen hadden gehad doordat zij geslipt waren, en deels door het hoge water zelf onbruikbaar waren geraakt. Enorme massa's zand zijn door de stortbuien naar lager liggende weggedeelten verplaatst. Het is een wonder, dat er geen huisjes op deze wijze van hun fundamenten zijn gerukt.

Inmiddels zijn de werklieden van D.O.W. overal met kleine ploegjes aan het werk getogen teneinde de grootste verkeersobstakels zo spoedig mogelijk uit de weg te ruimen en het verkeer op de grotere wegen althans ongestoord voortgang te kunnen doen vinden. Doch er zal nog heel wat werk verzet moeten worden aleer de gevolgen van de regenbuien van gisteren weer uit de wereld geholpen zijn.

De Mobiele Brigade

De Mobiele Brigade had, zoals te begrijpen was, de handen vol met het bieden van hulp aan de tientallen automobilisten, wier wagens het in de stortvloed hadden moeten begeven.

Tot diep in de nacht zijn deze mensen actief geweest en hebben zij meegeholpen het verkeer weer op gang te brengen. Natuurlijk moesten er hier en daar ook processen verbaal uitgereikt worden. Er zijn altijd mensen, die van een noodtoestand misbruik maken en zich van de regels van het verkeer niets meer aantrekken, juist op die momenten, dat zij zo hoognodig nageleefd moeten worden.

In het stadsdistrict

In het stadsdistrict ondervond men de meeste moeilijkheden gedurende en na de zware regenval van gisteravond. Zo waren er vier brandmeldingen, o.a. een in de Penstraat om 23.15 uur. Om 23.45 een op Otrabanda en een in de Raderstraat. In Cornet stond een gedeelte van de bodem onder stroom doordat kortsluiting ontstaan was. De Gasmaatschappij verhielp het euvel.

Inmiddels moesten de veerbootjes door de hoge deining van het water hun aanlegplaats aan de Otrabandazijde naar de politiepost verplaatsen. Daar botste op een gegeven moment een dezer pontjes met het dak tegen het balcon van de politiepost waardoor enige schade ontstond.

Op de Witte weg werd gistermiddag tot overmaat van ramp een paal van het lichtnet door een auto omver gereden, waardoor een gedeelte van de weg onder stroom kwam te staan, daar de draden over de weg lagen.

De kelder van het „Centrum" (Van Wilpen) op van Engelen was geheel onder water gelopen, zodat de brandweer in actie moest komen om het water weg te pompen.

Gisteravond om ongeveer acht uur stonden ook weggedeelten van de Ansinghstraat en de Damsteeg onder stroom, daar een gedeelte van het lichtnet op de weg was neergekomen.

De garage van Big Boy aan de Mahonieweg stond eveneens onder stroom, daar er een defect was aan de lichtleiding.

Gisteravond te half negen werd bliksemslag gemeld op de Zwarte Berg, waar de politie de centrale voor de mobilofoons heeft. Daardoor kwam de Mobiele Brigade in moeilijkheden. Een voor de Zwarte Berg opgestelde auto fungeerde toen als zender.

Op Montagne moest de vroedvrouw gaan hulp verlenen, doch zij kon haar huis niet verlaten door de ravages van de stortbui. De politie bood haar vervoer aan en bracht haar te bestemder plaatse.

Op Rio Canario zat de politie op een gegeven moment zonder licht door het in het in het ongerede geraken van het transformatiehuisje aldaar. Met een noodaggregaat werd het euvel verholpen.

Op de Doormanweg moest een vrouw en enige kleine kinderen uit perceel no. 20 worden weggehaald, daar zij zodanige overlast van het water ondervonden, dat zij niet langer in het huis konden verblijven.

Op Weis Afo werd tegen middernacht een vrouw zodanig door de bliksem getroffen, dat zij een shock kreeg en naar het hospitaal vervoerd moest worden. Een half uur te voren was ook blikseninslag gemeld op het Protestantse Kerkhof op de Berg Altena.

Orkaan uitgewoed

De landsminister voor Verkeer en Vervoer, de heer J. Pauw verklaarde hedenmorgen, dat hij op grond van de informaties die hij van het Hoofd van de Meteorologische Dienst Dr. Bruinenberg heeft ontvangen, aan de bewoners van Aruba, Bonaire en Curaçao de boodschap kon doorgeven, dat het gevaar voor deze eilanden nu definitief is geweken.

De orkaan, die onder de naam „Hazel" van 1954 ongetwijfeld nog geruime tijd bekend zal blijven, trekt nu met toenemende snelheid van onze eilanden weg, waardoor geleidelijk aan de weertoestand weer het normale karakter zal aannemen.

Dit was dan tevens het laatste communiqué betreffende de orkaan.

Bij de verkeersrotonde op de wegkruising Nieuwe Weg — Schottegatweg, nam een truck van de CPIM een duik in een diepe waterpoel langs de weg. Hoe de chauffeur de begane grond bereikte, vertelt het verhaal niet!

Voor de werklieden van D.O.W. is een drukke tijd aangebroken. Hier ziet men een ploeg bezig het zand van de asphaltweg te verwijderen, zodat het verkeer zo spoedig mogelijk ongestoord voortgang kan vinden.

Het mooi, pas aangelegde hek van de A.M.S. aan de Schottegatweg begaf het onder de druk van de enorme watermassa's, die aldaar gedurende de bui van gisteravond passeerden.

„Net voor de bui binnen"

Slapend langs Hazel-orkaan naar Willemstad

Tornado en orkaan moesten „Seven Seas', niet

Willemstad. — Terwijl op Curaçao en Aruba de heksenketel was losgebarsten i.v.m. de aanwezigheid van een zekere orkaan „Hazel", droomde de 25-jarige André E. Bouwmeester in zijn rank zeilscheepje, dat de prozaïsche naam van „Seven Seas" draagt, van een prettige en zonnige aankomst in Willemstad. Hij was zich van geen orkaan bewust, kaarten van het Caraïbisch bekken had hij nergens kunnen vinden, toen hij van Las Palmas — nu ruim 2 maanden geleden — de oversteek naar het Caraïbisch gebied ondernam. In zijn zeilbootje zette hij koers naar Curaçao, waar hij op goede vrienden rekent om zijn schip te herstellen. Want de tocht naar hier, van Las Palmas naar Curaçao, langs „Hazel" heen, is er een geweest vol bange afwisseling aan hachelijke avonturen.

In Februari 1954 zette hij met zijn zeilbootje koers naar Australië, een hels onderneming, die André Bouwmeester wel aantrok. Hij wilde na al dat varen bij de ene en dan weer bij een andere zeevaartmaatschappij wel eens wat meer van de wereld zien. En hij wilde ook op eigen benen staan. De functies aan boord van een dergelijk vaartuig — uitgerust met 110 m2 zeil en 4½ b.r.t. metend — culmineerden zich in één persoon, want André was kapitein, kok en ketelbinkie tegelijk.

Zo zette hij in het hartje van een meedogenloze harde Nederlandse winter koers naar Tréport, de eerste Franse aanloophaven met niets anders bij zich dan een sextant, goede zeekaarten van de Atlantische Oceaan, scheepspapieren en een Nederlands paspoort. Visa en andere het internationaal toerisme dodende papieren waren hem vreemd, niet echter het onverwoestbaar vertrouwen tenslotte zijn eindbestemming te halen. Het navigeren op zee met behulp van sextant en snelheidsbepalingen met het log waren hem trouwd, even als de storm, die hem in de Golf van Biscaje overviel. Doch ook die wist hij te trotseren. Na vele wederwaardigheden, wereldreizigers nu eenmaal beschoren, bereikte hij Coruna in Spanje. Daar werd zijn komst lang verbeid, want een Engels schip had de „Seven Seas" verlaten opgemerkt en dit bericht aan alle havens.

Loos alarm

Maar dit was loos alarm, verzekerde ons André, want overdag sliep ik en bestierde God mijn wegen, in de avond was ik klaar wakker om mijn koers te bepalen.

En zo zeilde André Bouwmeester op naar Las Palmas, een der Canarische eilanden om vandaar de grote oversteek te wagen. Hij was totaal onbekend met het Caraïbisch bekken, kaarten kon hij nergens krijgen, zodat hij wel niet geheel uitgerust, doch vol goede moed zijn weg naar Curaçao vervolgde.

Doch op dit traject heeft hij merkwaardige dingen meegemaakt. Zo passeerde hem op geringe afstand een tornado, maar de tornado had geen interesse in de „Seven Seas".

En wat voor een gelukkige toeval was het wel niet, toen André op een zeker moment in het achterruim van zijn sleep kwam en daar tot zijn grote ontzetting constateerde dat het zeewater met kracht in het ruim spoot.

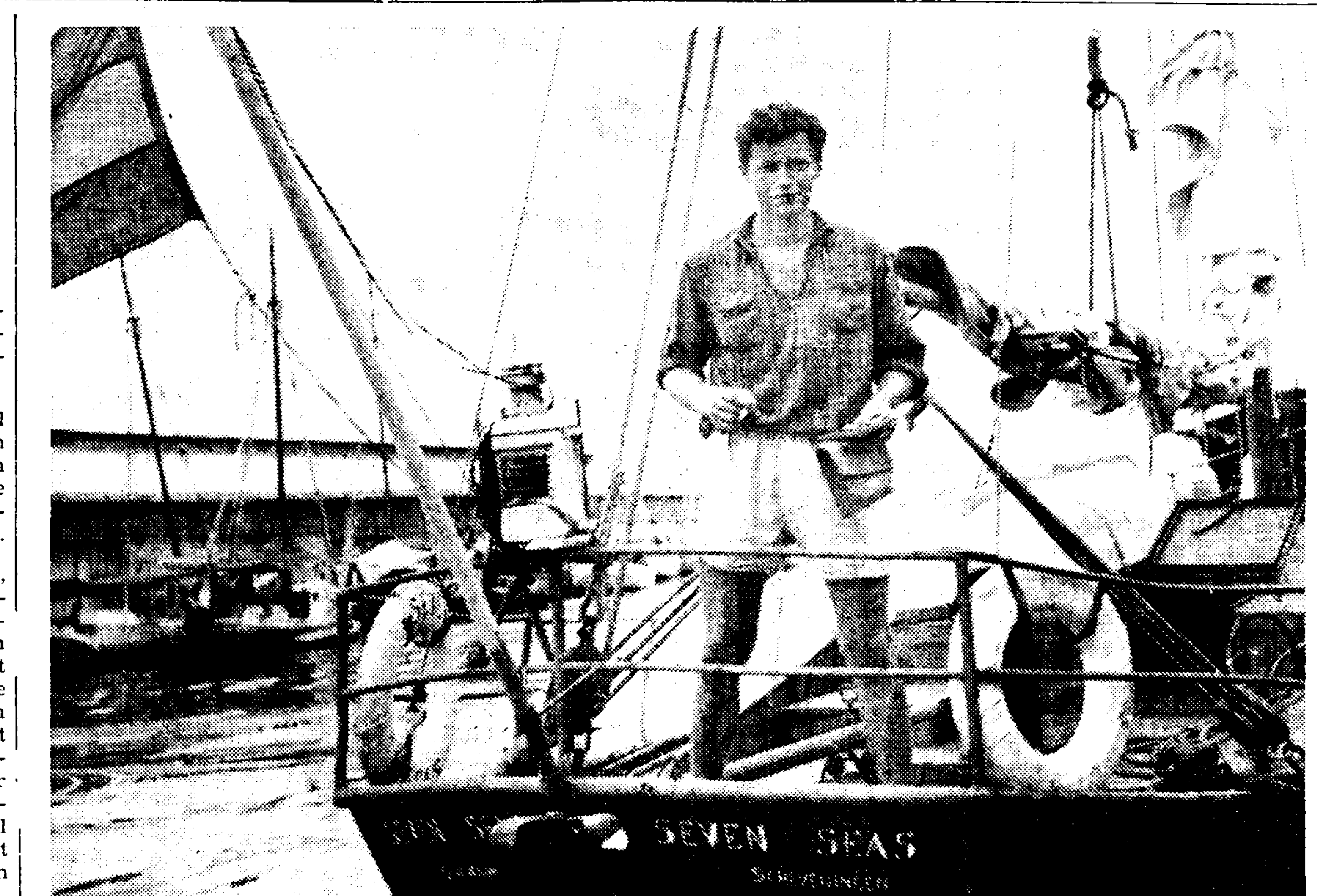
Een onderzoek bracht aan het licht, dat de toevoerkraan op de bodem — waar vroeger de hulpmotor had gestaan — lek was. Het water had zich door de bodem een uitweg gezocht naar het binnenste van de boot, de kraan had de onfortuinlijke kapitein in zijn handen. Met poetskatoen heeft hij het gat weten te dichten, een weinig cement deed ook wonderen en voor de rest was het pompen om het water uit het ruim weg te slaan. Hoewel het gat nog water doorliet, was dit toch van te weinig betekenis om zich erg ongerust te maken.

Een gelukkig gesternte

Ruim 2 maanden heeft de overtocht geduurd, zonder kaarten en radio heeft hij op de sterren zijn weg gezocht naar de Antillen.

Zich van geen gevaar bewust, dat hier in de omgeving een orkaan de Antilliaanse hoofden op hol bracht, zich van geen gevaar bewust, dat een orkaan in het Caraïbisch zeebekken gemakkelijk spel heeft met een zeiljachtje als de „Seven Seas", dat niet geheel „valide" was en indien het dat wèl was, ook niets had kunnen doen, heeft hij overdag slapend „Hazel" weten te verschalken.

„Hazel" heeft echter de „Seven Seas" niet gewild en zo kon André Bouwmeester, doodrustig de haven van Willemstad binnenvaren, toen iedereen aan de walkant verzuchtte: „Net voor de bui binnen."

André Bouwmeester, van Kapitein tot ketelbinkie a/b van de „Seven Seas", die zo merkwaardig langs de Hazel-orkaan de haven van Willemstad binnenglipte.

Verbinding tussen San Nicolas en Oranjestad verbroken

Oranjestad. — Wegens zware regenval is de verbinding tussen San Nicolas en Oranjestad verbroken.

Kleinzoon van Plesman onthult plaquette van zijn grootvader

's Gravenhage. — Hedenmorgen onthulde de oudste kleinzoon van dr. Albert Plesman in het passagekantoor van de KLM aan de Hofweg in Den Haag een plaquette waarop zijn grootvader staat afgebeeld. Daarna hield de heer Aler een redevoering ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van de KLM. De plechtigheid werd bijgewoond door mevr. de weduwe Plesman en andere naaste familieleden, mr. D. Spitzen, secretaris-generaal van het ministerie van Verkeer; luit-generaal A. Baretta, chef van de luchtmachtstaf; leden van de raad van commissarissen en van de raad van bestuur van de KLM; directeuren en onderdirecteuren der KLM en vele andere autoriteiten.

Recht tot het Hart

— Eén voorbeeld heeft meer waarde dan twintig voorschriften.

Het nieuwe K.L.M.-gebouw

Fraaie architectonische aanwinst

35.000 kilo betonijzer van 80 km lengte

Willemstad. — Het volledige ontwerp voor het K.L.M. gebouw te Hato bestaat in grote lijnen uit een centraal gelegen middenpartij met twee vleugels. Hiervan zal de Westelijke vleugel waarin de Medische Dienst en een Cantine zijn geprojecteerd later worden gebouwd en kan practisch zonder hak- of breekwerk op de middenpartij worden aangesloten, daar hiervoor reeds alle voorzieningen zijn getroffen.

Het thans gereed gekomen deel is dus de middenpartij en de Oostelijke vleugel waarin de verschillende magazijnen, koelcellen, kantoren, toiletten en trappenhuis zijn ondergebracht. Deze typisch heterogene elementen, verschillende in afmeting, in bestemming en in stemming moesten worden samengebracht in één groepering.

Voor de oplossing hiervan is uitgegaan van de functie der ruimten en van haar samenstellende delen en deze zodanig te groeperen, dat een logisch en harmonisch geheel ontstaat. Toen aan deze eisen der functies voldaan was werd er ook geen kubieke centimeter aan toegevoegd voor het verkrijgen van een zekere monumentaliteit of gewilde architectuur. Hieruit volgt reeds dat de bouwstijl van het gebouw zakelijk en functioneel is en dat hierbij de architectuur had opgehouden vormprobleem te zijn, doch een bouwprobleem was geworden. Door het zuiver stellen der opgave, het scherp onderscheiden van de verschillende functies en het rationeel gebruiken der mogelijkheden hoop ik daarin geslaagd te zijn.

Dit was de geest die aan het ontwerp ten grondslag lag.

De indeling

Beginnen wij bij de Hoofdingang, dan valt direct op de geheel glazen ingangspui van securitglas in een roestvrij stalen frame. Boven de deuren is een fraai uitgevoerd K.L.M. vignet aangebracht. Op de deuren en zijlichten zijn dezelfde emblemen op een kleinere schaal gezandstraald. Deze zijn bedoeld als blikvangers, waardoor het gevaar van tegen de vrijwel onzichtbare deuren aan te lopen vermeden wordt.

Bij het binnenkomen van het gebouw betreedt men het eerst de Hall met het Trappenhuis, welke toegang geeft tot de kantoren met vergaderzaal en toiletten op de verdieping. De muren van de Hall en het Trappenhuis zijn in verschillende kleuren geschilderd teneinde het ruimte effect en de sfeer te verhogen. De leuningen van de trap en van de bordessen zijn gemaakt van geanodiseerd aluminium. De deur in de rechterwand van de Hall geeft toegang waarin alle kastenbatterijen van de electrische licht en krachtstroominstallatie staan opgesteld. Vanaf het tweede trapbordes bereikt men het vergaderlokaal.

Het plafond van de doorgaande Trappenhall op de verdieping bestaat uit een houten roosterwerk in een diep donkerblauwe kleur, waarover een plafond van matte Perspex platen. Voor de doorlating van daglicht door dit plafond voor de verlichting van de Hall zijn in de dakconstructie vier stuks Skydomes aangebracht. Dit zijn grote plastic bolvormige kappen welke hier voor het eerst op Curaçao zijn toegepast.

Op de verdieping bevinden zich verder de toiletten en de Kantoren van de General Operations. De wanden zijn eenvoudig verplaatsbaar en zo kan dus elk kantoor, al naar gelang de behoefte, in enkele ogenblikken groter of kleiner gemaakt worden. Hiervoor zijn tussen alle ramen penanten behouden om deze wanden tegenaan te zetten, welke penanten tevens dienst doen als sunbreakers om de zon buiten het gebouw te houden. De ogenschijnlijke versiering van de betonschotten aan de buitengevel van de kantoren op de verdieping heeft dus wel degelijk een functie. Het gehele vliegveld is vanuit de kantoren goed te overzien. Aan het einde van de kantoorruimte aan de Oostgevel is een dienstrap aanwezig naar de begane grond, die ook als brandtrap gebruikt kan worden in het geval er in het Hoofdtrappenhuis brand mocht uitbreken. Aan het einde van deze trap op de begane grond bevindt zich een koffiekeukentje met een roestvrij stalen aanrechtblad en een afsluitbare kast voor het opbergen van schoonmaakartikelen. Het geheel komt uit op een buitendeur in de Oostgevel.

Tenslotte dient nog vermeld te worden dat de vloeren van de kantoren van de General Operations en van het Vergaderlokaal met rubber belegd zijn waardoor het verkeer door de gangen practisch geruisloos is.

Begane grond

Op de begane grond aan de straatzijde bevinden zich twee stuks aluminium rolluiken welke toegang geven tot het grote magazijn van de Inkoop organisatie en de Civiele Dienst.

Verder is in dit magazijn aanwezig een kantoortje voor de magazijnmeesters en een balie voor de in- en uitgifte van de goederen. Vanuit dit magazijn zijn verder bereikbaar een afgesloten kledingmagazijn en een magazijn voor de opslag van gedestilleerd met daarnaast een koel- en vriescel.

Rechts van dit magazijn is een apart krattenmagazijn ingebouwd met alleen een deur in de buitengevel teneinde het ongedierte buiten het gebouw te houden. Naast de Hoofdingang is aanwezig een transformatorruimte.

Oostgevel

In de Oostgevel van het gebouw zijn de toegangsdeuren gemaakt naar de dames- en herentoiletten met kleedkamers voor het personeel van de magazijnen en de Catering. In het herentoilet valt hierbij direct op de grote wasbak welke geheel in roestvrij staal is uitgevoerd.

Verder is in diezelfde gevel een zwaar geïsoleerde deur, welke toegang geeft tot de koelcel van de Expeditie voor de opslag van de koellading uit de vliegtuigen.

Op de hoek van de Oostgevel en de achtergevel is de kantoorruimte van de Bewaking en Beveiliging met een uitstekend uitzicht op het gehele vliegveld en alle in- en uitgaande personen.

Aan de vliegveldzijde van het gebouw naast de Bewaking is het kantoor van de Civiele Dienst met daarin een apart kantoor voor de Chef van deze afdeling.

Het gehele kantoor is airconditioned. Aan de buitenkant van deze kantoren is een bloembak van Hollandse baksteentjes gemaakt teneinde het geheel een beetje vrolijk te maken en te onderscheiden van de verderop gelegen magazijnen en Catering.

Hiernaast bevindt zich de deur naar de trap van de hoger gelegen machinekamer van de koelcellen.

Naast de genoemde machinekamer is een douane-entrepôt gebouwd met alleen een deur in de buitengevel voor de opslag van doorvoergoederen welke niet worden ingevoerd. Van dit magazijn heeft dan ook alleen de Douane de sleutel.

Verderop bevindt zich de Catering met daarin een koude keuken, bestemd voor de bevoorrading van de vliegtuigen.

Rondom deze Catering liggen de diverse magazijnen, zoals een ruimte voor de opslag van kussens en dekens, een lectuurmagazijn en een aparte afdeling voor het opbergen van levensmiddelen voor de dagelijkse bevoorrading van de Catering.

Het gehele gereed gekomen gebouw heeft een totaal nuttig vloeroppervlak van 1450 m2. De constructie hiervan is een betonskelet met dragende kolommen en balken waartussen de ramen en het metselwerk als afsluiting zijn aangebracht. Voor dit betonskelet is totaal 550 m3 beton gestort met een totaalgewicht aan betonijzer van 53.000 kg. Indien al dit betonijzer achter elkaar gelegd zou worden heeft dit een totale lengte van 80 km. Het totale gewicht van alleen het betonskelet is 1320 ton. Voor het gehele gebouw zijn ongeveer 7500 zakken cement verwerkt.

Het gebouw is op staal gefundeerd op een zeer heterogene bouwgrond van afwisselend klei, rots en diabaas. Door het aanbrengen van diverse dilatatievoegen waardoor het gebouw eigenlijk in verschillende delen wordt gesneden kan ieder deel afzonderlijk zakken en uitzetten zonder het optreden van scheuren.

De heer M. Koster, directeur van het West Indisch Bedrijf der KLM, neemt van de heer Alex van Nes, architect van het nieuwe bedrijfskantoor van de KLM op Hato, de sleutels in ontvangst. Zo werd gisteren het nieuw bouwwerk door de KLM officieel in gebruik genomen. Op de foto v.l.n.r., architect Alex van Nes, de heer v.d. Blij van KLM's civiele dienst en directeur M. Koster.

De heer Esser, voorzitter van het vliegend personeel W.I., legde in het Stationsgebouw een krans aan het zo juist door de heer M. Koster, directeur van het West Indisch Bedrijf der KLM onthulde borstbeeld van dr Albert Plesman. Deze plechtigheid kreeg gisteren zijn beslag in het Hato stationsgebouw onder aanwezigheid van vele autoriteiten

K.L.M. schenkt bloemstukken aan ziekenhuizen

Willemstad. — Zoals bekend, zal het nieuwe K.L.M.-bedrijfsgebouw op het Plesman vliegveld pas de volgende week daadwerkelijk in gebruik genomen worden.

In verband hiermede, heeft de Directie van de K.L.M. besloten de bloemenhulde, die haar gebracht is door haar relaties ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan en de opening van het nieuwe gebouw, te schenken aan verschillende ziekenhuizen en tehuizen van Ouden van dagen te Curaçao.

In de directionele ruimte van het nieuwe bedrijfskantoor werden gisteren aan enkele leden van het vliegende personeel van de KLM zilveren en bronzen ere-tekenen uitgereikt i.v.m. het volbrengen van zo veel vlieguren. Terecht zei de heer Koster tijdens de uitreiking dat 15.000 en meer vlieguren iets kolossaals betekent.

Op de foto v.l.n.r. de gedecoreerden, G. de Ries (steward), J. Rouffaer (Gezagvoerder, H. Plesman (boordwerktuigkundige), M.E. Abraham (steward) en M. Waas (steward). Een woord van hulde aan deze KLM-ers zij hier zeker op zijn plaats.

„Santa Rosa" komt op 15 October

Willemstad. — De Grace Line bericht, dat de staking in de haven van New York is opgeheven en het werk normaal is hervat. Van Maduro en Sons vernamen wij dat de „Santa Rosa" via La Guaira en Pto. Cabello naar Curaçao vaart en op Vrijdag 15 October a.s. in de vroege morgen verwacht kan worden.

Regatta in Piscaderabaai

Willemstad. — Op Zondag a.s. organiseert Henderson een regatta voor zeilboten en snelboten vanaf Piscaderabaai. Aan deze regatta, die geen wedstrijd zal zijn, doch meer het karakter van een demonstratie zal hebben, nemen deel vertegenwoordigers van de Marine met 3 zeilsloepen, de Draken met [illegible], de Zeilclub Asiento met 6 Pampus-jachten en de Curaçaose [illegible] met 5 snelboten. Het [illegible] begint des morgens te half elf. Na afloop zal de pas van Europees verlof teruggekeerde chef-kok van Piscaderabaaiclub de dames en heren een ouderwetse nasi goreng voorzetten. Iedere zeilliefhebber is welkom. Als deze regatta slaagt, en wie twijfelt daar aan, zal zij naderhand nog eens herhaald worden, doch dan zal getracht worden deze een wedstrijdkarakter te geven.

's Gravenhage. — Aan vice-admiraal H. C. W. Moorman, de staatssecretaris van marine, is op zijn verzoek met ingang van 1 October eervol ontslag verleend uit de zeedienst onder dank voor de langdurige en gewichtige diensten door hem den lande bewezen. De vice-admiraal b.d. zal de functie van staatssecretaris van marine blijven vervullen. De leden van de admiraliteitsraad, waarin vice-admiraal b.d. Moorman dus niet meer als militair, doch als burger terugkeert, hebben in een vergadering op 5 October hartelijk afscheid genomen van de zee-officier en hem een herinnering aangeboden.

WEST-END:
„I the jury"; 19.00 en 21.00 uur.

CINELANDIA:
„The Command"; 19.00 en 21.00 uur

ROXY:
„The girl next door'; 19.00 en 21.00 uur.

APOTHEKEN:
De nachtdienst wordt waargenomen in *Otrabanda* door *Botica del Pueblo* Bredestraat 82, tel 3718; in *Punda* door *Botica Caribe*, de Ruyterkade 43a, tel 2777.

WIT GELE KRUIS:
De nachtdienst wordt waargenomen door Zuster de Lannoy, van Eyck van Voorthuizenweg 2, tel. 3572.

VAN DE HANDEL

ARO melkproduct

Nederland is het zuivelland bij uitstek, de Nederlandse zuivelproducten, kaas, melk en boter zijn alom begeerd. Geen wonder dat de export van Nederlandse zuivelproducten een enorme vlucht heeft genomen en op de wereld markt een allesbeheersende positie heeft ingenomen. Die producten hebben zich in het buitenland een goede faam verworven. Nu is aan die voortreffelijke serie een nieuwe toegevoegd, die op Curaçao in korte tijd populair geworden is. Wij doelen hier op het ARO-melkproduct, in de handel gebracht door de *fa. Blok & Diaz.*

Het betreft hier melkpoeder van hoog vetgehalte en op een speciale manier — gas vapored — verpakt en bereid door de Aurora-fabrieken te Opmeer (Noord Holland).

De samenstelling van ARO — 26% vet, 26,8% proteïne, 38% lactose en 5% mineralen — bewijst wel niet alleen de hoge voedingswaarde die dit melkproduct heeft — 530 calorieën per ons — maar wijst ook op een zuivere en medicinale samenstelling in verband met de grote rijkdom aan vitaminen. Ter beproeving ontvingen wij een ons, waarmede in de keuken geëxperimenteerd werd. De verpakking is hygiënisch, de luchtdichte (gas) afsluiting is een waarborg dat dit melkproduct een verbazend lange tijd voor consumptie geschikt blijft. De smaak is voortreffelijk, de volle melk smaak is er duidelijk in te onderkennen. Het aanmaken geschiedt eenvoudig met watermenging en roeren om klonteren te voorkomen. Voor het bereiden van babyvoeding, pap en pudding, is Aro zeker warm aan te bevelen, de fijne aroma van dit melkproduct is voor de meest verwende tong een streling. Wij wijzen er op, dat Aro in diverse hoeveelheden (blikken) te koop zijn. Er zijn buitendien punten verkrijgbaar. Elk blik gaat n.l. vergezeld van een aantal punten. Bij inlevering van 250 punten ontvangt U een cheque en wat men met een cheque kan doen, dat is een probleem die de huisvrouw wel zal weten te beantwoorden. In ieder geval wordt het huishoudbudget door dit premiestelsel — gevoegd bij de populaire prijs van de Aro melkpoeder — aanmerkelijk gedrukt. En dat is in deze tijd van duurte al heel wat waard. Wij kunnen Aro zonder enig voorbehoud aanbevelen, neemt U maar eens de proef!

Harmonica-hangar, sterk als een spinneweb

Nu Engeland de wereld achtereenvolgens met een vliegend ledikant en een straaltank heeft verbaasd, haast de Amerikaanse luchtmacht zich te bewijzen, dat de Verenigde Staten er toch ook nog wel aanspraak op kunnen maken het land met de ongekende mogelijkheden te zijn. Men heeft er een vliegtuighangar ontworpen, die plaats biedt aan zes zware B 36-bommenwerpers, maar die desondanks in korte tijd door ongeschoolde arbeiders in elkaar gezet en weer gedemonteerd kan worden. Delen van de hangar kunnen als een harmonica in elkaar geschoven worden en men zou dus veronderstellen, dat het gevaarte bij een bombardement wel als een cartonnen doos in elkaar gefrommeld zal worden. Maar niets is minder waar dan dat. De harmonica-hangar is zogezegd „bom-proof". Een bomaanval heeft er dezelfde uitwerking op als dat u en ik een gat prikken in een spinneweb, zo verzekerde ons de heer, die op de foto een model van een B-36 in een model van de hangar demonstreert.

Intellectueel bouwsel

De regeringen van Indië en Indonesië hebben het initiatief genomen tot een conferentie van Aziatische en Afrikaanse landen. De heren Nehroe en Ali Sastroamidjojo hebben dat, na afloop van besprekingen die zij in New Delhi hebben gevoerd, aangekondigd. Sinds dat communiqué is er al weer het een en ander gebeurd. Het werd bekend, dat van alle Afrikaanse gebieden slechts Egypte, Ethiopië en Liberië een uitnodiging zullen ontvangen. Tijdens het debat over buitenlandse zaken in het Indische parlement heeft premier Nehroe een verbale aanval gedaan op de internationale bindingen van de nationale communistische groeperingen. De beperking van het aantal invitaties aan Afrikaanse landen tot drie is een waarschijnlijk bewuste discriminatie van alle Afrikaanse gebieden, waar men streeft naar of geslaagd is in een vredelievende oplossing van de verhouding tot een Westers regime. Anders hadden Indië en Indonesië zeker ook uitnodigingen kunnen richten tot de Afrikaanse of Indische ministers van Nigeria, de Goudkust, Sierra Leone, Tunis enz. Neen, er zullen uit die gebieden slechts waarnemers mogen komen. Hun landen zijn nog „onderdrukt" en, volgens een uitdrukking van Ali Sastroamidjojo, de Aziatisch-Afrikaanse conferentie zal juist in het teken staan van het „anti-kolonialisme".

De manipulaties met de uitnodigingen geven blijk van een duidelijk anti-Westerse instelling. Indië heeft zich zelfs niet verwaardigd de zeer zelfbewuste partner in het Gemenebest, Zuid-Afrika, te noemen. Men kan zich dr. Malan overigens niet wel voorstellen aan één tafel met Nehroe, maar het uitblijven van een uitnodiging aan zijn adres bevestigt dit anti-Westerse karakter van de voorgenomen conferentie nog eens ten overvloede. Als men zich nu het verlangen herinnert, dat zowel in Indië als in Indonesië bestaat, om de kernen te worden van een z.g. Derde Macht, onafhankelijk van West en Oost, dan kan men deze anti-Westerse gezindheid voor lief nemen, wanneer althans op soortgelijke wijze front wordt gemaakt tegen het Oosten. De critiek, die Nehroe in het parlement heeft geuit op het feit, dat de nationale communistische groeperingen trouw zijn aan buiten de grenzen gelegen centra, schijnt in de goede richting te gaan. Maar Ali Sastroamidjojo heeft uitdrukkelijk laten weten, dat communistisch China wel een uitnodiging zal ontvangen. Nehroe en Ali Sastroamidjojo hanteren blijkbaar een subtiel onderscheid tussen Mao Tse Toeng als communist en Mao Tse Toeng als Aziaat. Het is de vraag, of dat een realistische manier van doen is. Nehroe en Ali Sastroamidjojo menen kennelijk van wel.

Van Mao Tse Toeng als Aziaat hangt het af, of Indië en Indonesië hun gedroomde Derde Macht kunnen verwezenlijken. Met Mao Tse Toeng als Aziaat is de Indonesische premier, blijkens vroegere uitlatingen, bereid een non-agressie pact te sluiten. Oud-premier Sjahrir heeft terecht de waarschuwing laten horen, dat zulk een overeenkomst met een communistische mogendheid in zekere zin tevens een partij-kiezen is. Een non-agressie pact, mits nageleefd, beschermt niet alleen de vredelievenden, maar stelt ook de agressor in staat zich elders in de wereld ongestoord aan veroveringen te wijden. Het is moeilijk te geloven, dat staatslieden als Nehroe en Ali Sastroamidjojo, die anders de meest verwijderd repercussies van een verbintenis met het Westen steeds zo helder doorschouwen, dit aspect over het hoofd zien Nehroe heeft zelf toegegeven, dat hij tekenen van vermoeidheid begint te vertonen, maar dat kan de verklaring van zijn tegenwoordige houding niet zijn. Hij en zijn Indonesische ambtgenoot dreigen te verdwalen in de Aziatische vleugel van dat intellectuele bouwsel dat „neutralisme" heet.

Avonturen van PILOOT STORM

637. — Met de angstkreet van hun makker nog in de oren zagen Storm en Davis hoe Summer's Spearhead achter hen volkomen uit controle omlaagdook als een gewonde vogel. Wat was er gebeurd? Zonder een seconde te arzelen schoot Arend achter het vallende toestel aan. Davis volgde. Om het hardst scheeuwden beiden naar Sumeer over de boordradio, maar het enige dat zij als antwoord ontvangen, was een dof gekreun, Toch scheen hun ongelukkige makker pogingen aan te wonden om zijn kist in de goede koers te krijgen. De machine waggelde alsof er een dronken man aan het stuur zat.

Arend naderde zo dicht mogelijk en eindelijk klonk Summer's stem zwak en beverig door de aether.

„Ik kan niet meer zien, jorjongens. Toen ik wilde schieten ontplofte er iets achter het instrumentenbord. Ik kreeg allemaal olie en glasschreven in zijn gezicht. Ik weet niet waar ik ben of wat ik doe......!"

Storm had de situatie onmiddellijk overzien en begrepen, dat de stuurinrichting van de andere Spearhead iets beschadigd was. „Luister Summer, ouwe jongen. Doe now precies wat ik je zeg. Blind vliegen is toch geen nieuwtje voor je, nietwaar!" Haast automatisch volgde de ongelukkige piloot Arend's instructies op......

Tussen neus en lippen

On(h)oorbaar

De 27-jarige Parijzenaar Pierre Gaillon vertelde aan de politie, nadat hij was gearresteerd wegens het stelen van een gehoorapparaat van een bejaarde weduwe, dat hij het instrument had weggenomen voor zijn vriendinnetje Zoë, een kamermeisje. Het kind was namelijk te doof om de lieve woordjes op te vangen, die hij haar zo graag in het oor fluisterde. Het gehoorapparaat leek hem een afdoende oplossing.

Tragedie

Reeds een week lang komen vele inwoners van Zürich kijken naar een eenzame ooievaar, die elke ochtend omstreeks acht uur naar een rots bij de spoorbrug in het centrum van de stad komt vliegen, daarop neerstrijkt en tot het invallen van de duisternis geduldig op één been staat te wachten op de komst van een jonge wijfjes-ooievaar, die hij precies negen dagen geleden op deze plek heeft ontmoet.

Maar „langbeen" wacht helaas tevergeefs, want de late zomerbruid, waarop hij wacht, is niet meer. Toen de beide ooievaars zich namelijk na hun eerste ontmoeting ieder weer naar hun eigen nest begaven, vloog het wijfje tegen een hoogspanningskabel en viel dood neer.

De geduldige minnaar weet echter niets van de tragische dood van zijn geliefde, waarmee hij blijkbaar voor het invallen van de winter de grote trek naar het Zuiden had willen maken en hij blijft trouw en geduldig wachten op de rots, waar hij zijn eerste tête à tête had, zonder zich iets aan te trekken van het medelijden van de omstanders. Het wachten op de dode gezellin kan hem echter zelf het leven kosten. Ooievaars vliegen namelijk meestal reeds begin September naar het warme Zuiden en wanneer „langbeen" niet snel vertrekt, dan zal hij door de eerste vorst of door gebrek aan kikvorsen sterven. Tot dusverre heeft de liefde het echter van het instinct gewonnen en het ziet er niet naar uit, dat hij alleen naar het Zuiden zal willen vliegen.

Dierenvrienden in Zürich geven hem nog een week. Wanneer hij dan niet vertrokken is, zullen zij „langbeen" door de politie laten vangen en naar de plaatselijke dierentuin laten overbrengen, waar hij dan de winter zal moeten doorbrengen.

Parijs. — Frankrijk had in September een nadelig saldo van 1,293.000 dollar bij de Europese Betalings Unie tegen een nadelig saldo in Augustus van 10.561.000 dollar.

Londen. — De goud- en dollarreserves in het sterlinggebied zijn in September gedaald met 17 millioen tot 2.901 millioen dollar.

In Lithauen
Nieuwe campagne tegen de Kerk

Riga. — Het Zwitserse Persbureau Kipa meldt uit Lithauen een hernieuwe actie tegen de Kerk, die alle vorige in de schaduw stelt. In Juli werd in de Lithause hoofdstad onder de naam NAP, een bureau gevestigd dat de atheïstische propaganda heeft overgenomen van de communistische jeugdorganisatie en van de vereniging tot verspreiding van wetenschappelijke en politieke gegevens. Dit bureau, dat zich nog steeds uitbreidt, ontvangt zijn orders van de propaganda-afdeling der Communistische Partij in Moskou.

In elke stad en in elk dorp worden steunpunten opgericht. Honderden instructeurs en agenten zijn reeds aangesteld. De lagere rangen worden bezet door leden van de communistische jeugdorganisatie. De hogere functionarissen zijn nagenoeg allen Russen. Het NAP heeft verder overal wachtposten gevestigd, die vooral tot taak hebben het kerkbezoek te registreren. Speciale mensen zijn aangesteld om na te gaan of ook leden van communistische organisaties de kerk bezoeken. De nieuwe campagne richt zich voornamelijk tegen het Vaticaan. Op bijeenkomsten worden onderwerpen behandeld als „Het Vaticaan. in de 2e wereldoorlog", „De samenwerking van het Vaticaan met Hitler", „Het Vaticaan als dienaar der reactie", „De schadelijkheid van het religieus bijgeloof." Radio en pers moeten hierbij hun medewerking verlenen. De nieuwe campagne onderscheidt zich voornamelijk hierin van de vorige, dat zij als voornaamste doel heeft de katholieken van Lithauen los te maken van de H. Stoel. Hieraan voegt Kipa nog toe, dat reeds vaststaat, dat op de z.g. derde kerkenconferentie te Moskou de vrije katholieke kerk van Lithauen zal worden uitgeroepen.

Bonn. — De Amerikaanse hulporganisatie „CARE" heeft de Oostduitse autoriteiten zijn hulp aangeboden „door het verschaffen van levensmiddelen en kleding voor behoeftige Duitsers", aldus een Berlijnse vertegenwoordiger van de „CARE" in een open brief in de Westberlijnse „Berliner Zeitung".

De wielen verwisseld

Londen. — Dezer dagen is een nieuwe directe dienst Moskou-Warschau-Berlijn geopend met treinen voorzien van „air conditioning", bedden en radiotoestellen, aldus heeft het Russische persbureau Tas gemeld.

Aan de Russische grens zullen de wielen van de treinen worden verwisseld, omdat de Russische spoorlijnen een grotere spoorbreedte hebben dan die in Polen en Oost-Duitsland. Dit verwisselen duurt ongeveer een uur.

LONDENS COMMENTAAR

(Van onze Londense correspondent)

Nu wij in ons geestesoor reeds de lieve geluiden kunnen horen die men beluisteren kan als de vader des huizes zich naar de zolder heeft begeven en het vistuig uit de kast heeft gehaald — hij laat zijn werphengel zwiepen onder de balken, hij laat het snoerkatrol spinnen als een poes die terugdenkt aan Maart, en met een beate glimlach op zijn visgraag gelaat vijlt de vrome vader de punten van de haakjes aan zijn paternoster — moeten wij hen, die op het punt staan met ons de wereld te verlaten en zich terug te trekken in de Mayonnaise om er te lummelen, te vissen en in het algemeen geluidloos gelukkig te zijn, waarschuwen dat er, gezien de grote menigten van ongeschorenen, die zich bij ons aan zullen sluiten, behoefte zal bestaan aan een minimum van discipline.

Voorbereidende oefening

Dit is een betreurenswaardige maar onvermijdelijke noodzaak. Wij weten dat slechts diegenen zich bij ons aan zullen sluiten die bereid zijn openlijk te erkennen dat er in de bajes van hun borstkas een kleine anarchist gevangen zit die lacht om alle koddebeiers, die lange neuzen maakt tegen elke gezagdrager en die snikt van de lach als de burgemeester uitglijdt over een bananenschil. Maar zo er in de Mayonnaise gestreefd zal worden naar de grootst mogelijke anarchie, en zo er slechts één klabak zal worden meegenomen opdat iedereen om hem zal kunnen lachen, en zo er slechts één hooggeplaatst persoon zal worden toegelaten opdat eenieder blijvend zal gedenken welke verschrikkingen hij ontliep toen hij in de Mayonnaise ging, zal er eveneens gestreefd dienen te worden naar enige zelfbeheersing. Want hoe groter en heerlijker de anarchie, hoe groter de behoefte aan deze deugd.

Ter voorbereiding derhalve voor de grote dag waarop wij, na de naam van mayonnaise veroverd te hebben op de zeeziektezalf, ons zullen vestigen in het land waar de merel tweestemmig zingt, nodigen wij onze toekomstige medevissers en medelanterfanters uit zich gereed te maken en daarbij de methode te volgen welke wij zelf hiervoor hebben uitgekozen. Want in ons Utopia willen wij wel anarchie, maar geen barbarisme. Ofschoon wij zelf nog slechts een aanvang gemaakt hebben met onze voorbereidingen, hebben wij niet de minste moeite gehad met het volgen van de nieuwe methode. Wat wij een dezer dagen deden, na ons ervan overtuigd te hebben dat wij alleen in huis waren, was ons naar de slaapkamer te begeven. Daar hebben wij onze klerenkast geopend en de grote zwarte doos te voorschijn gehaald die zo terecht de gedachte oproept aan begrafenissen in de regen. En uit die doos hebben wij met gepaste wijding onze glanzende hoge hoed genomen, welke wij vervolgens eerbiedig geplaatst hebben op het daarvoor op aarde gekomen lichaamsdeel, de laatste schakel tussen de hals en de hemel.

Verder hebben wij niets gedaan. Wij hebben alleen maar in de slaapkamer gestaan met een hoge hoed op en met de ogen dicht. Wij hebben zelfs niet in de spiegel gekeken, want de hoge hoed die de schoonheid van een fraai hoofd vermeerdert, doet het tegenovergestelde met een onfraai hoofd. En wij hebben geen illusie, want wij ontmoeten ons zelf iedere morgen bij het scheren. Wij zouden willen dat onze mede-Mayonnisten voortaan iedere dag gedurende enkele ogenblikken eveneens een hoge hoed zouden willen dragen, op een tijdstip waarop hen geen gevaar bedreigt van de zijde van hun gezin. Want voor een nieuw leven is een nieuwe wijsbegeerte nodig, en na lang nadenken menen wij niet beter te kunnen doen dan ons toekomstig leven temidden van de flamingo's te baseren op de philosophie van Frederick Willis.

Deze philosophie kan men in beknopte vorm uiteengezet vinden in de Daily Telegraph van 24 Augustus van het huidige regenjaar. Er was namelijk wederom een polemiek gaande in genoemd deftig blad over een van Brittannië's meest befaamde instellingen, de bolhoed. En iemand had aan de redactie geschreven over het nuttig effect van een bolhoed op het gezag van deszelfs drager. De man citeerde het waarlijk verbazingwekkend geval van een jongeling die spontaan „Mijnheer!" had gezegd tegen een spoorwegopziener, alleen maar omdat laatstgenoemde een bolhoed droeg. Naar aanleiding van dit bolhoedendebat wendde zich Frederick Willis, wiens andere wijsgerige werken wij met het oog op de toekomst eveneens hopen te bestuderen, tot de redactie van genoemd blad met een uitvoerig schrijven, dat gepubliceerd werd onder het opschrift „Hoge Hoeden voor Utopia".

Het hoge bolwerk

Mijnheer", zo schreef Frederick Willis vanuit Guildford, „de bolhoed is slechts een phase in het verval van de Engelse natie gedurende de laatste honderd jaren. Er is een tijd geweest waarin gentlemen de voorkeur gaven aan hoge hoeden. Ik behoor het te weten want ik heb vele gelukkige jaren doorgebracht met het leveren van hoge hoeden aan de Olympische bewoners van Mayfair. Destijds bevond zich Engeland op het hoogtepunt van zijn macht. Het was de hoge hoed welke Napoleon de Derde in bedwang hield en die de achterlijke rassen zich bewust deed zijn van de macht en de luister van het Britse imperium. De hoge hoed was het kenmerk van een verfijnde beschaving. Zelfs de schurk in het melodrama van de tijd van Koningin Victoria droeg een hoge hoed, hetgeen zijn misdadige arbeid des te meer verbazingwekkend maakte voor een publiek dat vanaf zijn jeugd respect had leren hebben voor de hoge hoed. De eerste noodlottige stap op het hellend vlak was de bolhoed, die slechts het symbool was van fatsoen, een hoedanigheid geheel verschillend van die van verfijnde beschaving. Het verbaast mij van een van uw correspondenten te vernemen dat de hedendaagse bolhoed een zo diepe indruk maakte op een jongeling van onze dagen dat deze de drager van de hoed aansprak met „Mijnheer"! Indien ik mij er toe kon brengen in dit verhaal te geloven, zou ik er voor zorgen dat ik bij mij thuis altijd een bolhoed op het hoofd droeg in de hoop dat het mij de gezagspositie terug zou geven welke sedert vele jaren voor mij teloor is gegaan. Maar iets ergers, iets veel ergers dan de bolhoed volgde. Het was de slappe hoed, het symbool van bohemianisme en van anarchie. En vandaag — de hemel zij ons genadig — zijn wij geheel afgedaald tot het barbarendom en gaan rond zonder hoed. Het is mijn overtuiging dat wij, indien wij slechts trouw waren gebleven aan de hoge hoed, nu goed en wel op weg geweest zouden zijn naar Utopia. Het is ondenkbaar dat een man met een hoge hoed op ooit de atoombom uit had kunnen vinden. Het verheugt mij evenwel te zien dat er desondanks vandaag, in het herfsttij van onze beschaving, nog jongelieden te vinden zijn die zich met de moed der wanhoop vastklemmen aan het bolwerk van de cultuur en de beschaving in een tijd van crisis. Ik heb zo juist in de etalage van een fotograaf het portret gezien van een jong bruidspaar. De jeugdige bruidegom (God zegene hem!) houdt een hoge hoed in de hand. Misschien heeft hij de hoed niet eens op gehad en hem slechts geleend voor enige uren, maar u kunt er van verzekerd zijn dat deze jongeman in de familiearchieven geboekstaafd zal staan als een gentleman".

Het voorafgaande, kortweg te noemen de Wet van Willis, is de wijsbegeerte die wij ten grondslag zouden willen leggen aan onze toekomstige Mayonnaisemaatschappij. Volgens de Wet van Willis is de slappe hoed het symbool van de anarchie. Wij hebben derhalve aan dit hoofddeksel geen behoefte. Waarom het symbool dragen van wat wij binnenkort in werkelijkheid en in omvangrijke mate persoonlijk hopen te bezitten in het land waar de koekoeks zelfs des nachts van roepen niet aflaten? Maar wij menen dat het wenselijk is ons de voor deze begerenswaardige anarchie benodigde zelfbeheersing eigen te maken door dagelijks gedurende enige ogenblikken een hoge hoed te dragen. Wij moeten helaas erkennen dat wij niet Engels zijn. Maar indien volgens de Wet van Willis volstaat voor een jeugdig Engelsman om eens van zijn leven gedurende enkele ogenblikken een geleende hoge hoed in de hand te houden om zich ervan te verzekeren dat hij in de annalen van zijn geslacht tot in lengte van jaren herdacht zal worden als een gentleman, zou het dan ons buitenlanders niet helpen indien wij een aanzienlijk krachtigere dosis hoge hoed tot ons namen door telkendage enkele ogenblikken een aan ons zelf toebehorende hoge hoed op het hoofd te plaatsen om ons voor te bereiden op onze toekomst in de Mayonnaise?

kenmerk van verfijnde beschaving

Omgang met kamelen

Let wel, wij verwachten van het naleven van de Wet van Willis niet meer dan het verwerven van de benodigde zelfbeheersing voor ons toekomstig bestaan. Niemand onder onze mede-Mayonnisten make zich wijs dat hij door het dragen van een hoge hoed ook maar een verwijderde kans heeft door zijn nageslacht tot in lengte van jaren herdacht te worden als een gentleman. De gentleman wordt alleen gevonden in Engeland, vandaar dat wij dit woord onvertaald laten. Want het is met de gentleman als met wat ons onlangs door een zeer kameelkundig Oosterling werd verteld over de omgang met kamelen. Een goed kameelrijder beduidt zijn rijdier door een luid geschreeuw zich op weg te begeven. En om het dier van het eind van de rit of bij het bereiken van de oase tot stilstand te bewegen bedient zich de ruiter van een knorrend geluid. Maar, aldus verzekerde ons de kameelexpert, noch in het Arabisch, noch in het Engels is het mogelijk dit geschreeuw en dit geknor weer te geven in woorden of in letters, zelfs niet in fonetisch schrift. Om deze geluiden te leren moet men zich naar Arabië begeven om zich ter plaatse met hen vertrouwd te maken uit de praktijk van ervaren kameelrijders. Zo is het ook met de gentleman. Niets kan hem beschrijven, en er is geen taal op aarde waarin zich dit woord laat vertalen. Men moet hem gezien hebben om te weten wat hij is, en men moet hem herhaaldelijk gezien hebben voordat men in zijn bestaan kan geloven.

Doch treuren wij niet om een ideaal dat voor ons on-Britten en buitenlanders onbereikbaar zal blijven. Een gentleman scheert zich en drijft niet de spot met koddebeiers. Wij in de Mayonnaise daarentegen zullen ons niet scheren, zullen hartelijk lachen om het meegenomen politionele museumstuk en duizenden dingen doen die een gentleman met afschuw zouden vervullen. Maar laat ons desondanks heul zoeken bij de hoge hoed, opdat wij later niet met dreunende pas voorbij zullen gaan aan de mede-Mayonnist die vreedzaam aan de beek op vorentjes zit te vissen, opdat wij niet de schone zelfbeschouwing zullen verstoren van de flamingo's die zich spiegelen in de plassen, en opdat wij na het gele gevaar van de kookboeken te hebben bezworen, eendrachtig gelukkig zullen zijn in het land waar de kniestruik bloeit en, tweemaal per jaar, het heupgewas.

De wet van Willis.

In het zand van MARS

door ARTHUR C. CLARKE

(Vert. door F. van Oldenburg Ermke)

73

„Wat ze daar op Phobos gedaan hebben," verklaarde hij, „is iets, dat jaren vooruit is op alles, wat ik op de universiteit leerde. Ja, die geminimaliseerde reacties waren toen nog niet eens uitgevonden — laat staan de practische toepassing ervan. Om de waarheid te zeggen geloof ik, dat niemand op aarde — zelfs nu nog niet — weet, hoe ermee om te springen. Het moet iets zijn, dat Mars zich op eigen wijze geleerd heeft."

„Wou je me vertellen," zei Bradley, „dat Mars de aarde voor is in de atoomphysica — of in wat dan ook?"

Die opmerking veroorzaakte bijna een opstootje, en Bradley's collega's moesten hem redden uit de handen van de opgewonden kolonisten — hetgeen ze niet te overijld deden. Toen de vrede hersteld was, stak Hilton zich bijna in een wespennest door op te merken: „Natuurlijk, want jullie weet toch, dat de laatste paar jaar velen van de beste geleerden van de aarde hierheen gekomen zijn, zodat het niet zo verwonderlijk is als je wel denkt."

Dit was volkomen juist, en Gibson herinnerde zich de opmerking van Whittaker, die deze hem diezelfde morgen nog gemaakt had. Mars was van een grote aantrekkingskracht gebleken niet alleen voor hem maar voor vele anderen nog, en thans kon hij ook begrijpen waarom. Welke wonderen van overtuigingskracht, welke ingenieuze intriges en ingewikkelde onderhandelingen moest Hadfield niet verricht en uitgevoerd hebben juist gedurende die laatste jaren!

Het was misschien niet al te moeilijk geweest om de werkelijk alleraknapste koppen te accapareren: zij konden de uitdaging waarderen en graag beantwoorden. De minder knappen, de even noodzakelijke, dagloners-der-wetenschap, zouden moeilijker te vinden zijn geweest. Op zekere dag zou hij misschien de geheimen achter het geheim leren kennen en ontdekken, hoe nu precies Plan Dageraad op stapel werd gezet en met succes werd uitgevoerd.

Wat van de nacht nog restte, scheen heel spoedig voorbij te gaan. Phobos ging onder aan de oostelijke hemel, toen de zon opging om haar mededinger te begroeten. Het was een duel, dat de stad geboeid en zwijgend volgde — een eenzijdig conflict, dat slechts een van tevoren vaststaande uitslag hebben kon. Toen hij alleen aan de nachthemel scheen, was het gemakkelijk om zichzelf wijs te maken, dat Phobos bijna even schitterend en stralend als de zon was, maar het eerste licht van de echte en onvervalste dageraad verdreef die illusie. Minuut na minuut vervaagde Phobos steeds meer, hoewel nog steeds een flink stuk boven de horizon staande, terwijl de zon boven de woestijn opkwam. Niemand zou naar waarheid kunnen zeggen, hoe miserabel bleek en geel het nieuwe zonnetje was in vergelijking met de echte. Er bestond weinig gevaar, dat de langzaam zich draaiende planten in de war zouden komen in hun verlangen naar licht. Wanneer de zon scheen, merkte men Phobos nauwelijks nog op.

Maar hij was helder genoeg om zijn taak te vervullen, en gedurende een duizend jaren zou hij de heer en meester van de Mars-nacht zijn. En daarna? Wanneer zijn vuur gedoofd was, doordat welke elementen dan ook, welke nu aan het branden waren, opgebrand zouden zijn, zou Phobos dan weer een gewone maan worden, enkel stralend dank zij de weerspiegeling van de zonneglorie?

Gibson wist, dat het er niet toe deed. Binnen een eeuw zou Phobos zijn werk al gedaan hebben, en dan zou Mars een atmosfeer bezitten, welke de duur van verschillende geologische tijdperken overleven zou. Als Phobos eindelijk als een sputterende nachtkaars uitdoofde, zou de wetenschap van die ver in de toekomst liggende dag een andere oplossing gevonden hebben — misschien een antwoord even onvoorstelbaar voor de mensen van nu als de detonatie van een wereld geweest zou zijn voor de mensen van nog geen eeuw geleden.

Een ogenblik keek Gibson, terwijl de eerste dag van het nieuwe wereldtijdperk aanbrak, naar zijn dubbele schaduw op de grond. Beide schaduwen wezen naar het westen, maar ofschoon de ene nauwelijks bewoog, lengde de zwakkere zich, en terwijl hij keek, werd zij steeds moeilijker te onderscheiden, totdat ze ten laatste geheel werd uitgewist, toen Phobos onder de horizon van Mars verdween.

Zijn plotseling verdwijnen herinnerde Gibson incens aan iets, dat hij — en de meeste bewoners van Port Lowell — in de opwinding van de laatste uren vergeten had. Nu zou het nieuws de aarde al wel bereikt hebben. Misschien — hoewel hij er niet zeker van was — zou Mars nu opvallend helderder zijn, vanaf de aarde gezien.

ZESTIENDE HOOFDSTUK

Het was nu een die kleine ceremoniën, waar de leiders van het televisienieuws zo verzot op zijn. Hadfield en zijn volledige staf van medewerkers stonden bijeen in een dichte groep aan de rand van het plantsoentje, met op de achtergrond de koepels van Port Lowell. Het was, dacht de cameraman, een aardig tafereeltje, hoewel de voortdurend veranderende dubbele belichting de zaak een weinig bemoeilijkte.

Hij kreeg een seintje van de contrôlekamer en begon de camera van links naar rechts te draaien om het beeld voor de kijkers aan hun televisietoestel wat levendiger te maken, voordat de eigenlijke opname begon. Niet, dat het verglijdende panorama veel fraais opleverde. Er zat niet veel diepte en afwisseling in, en wat er aantrekkelijk in was, zou nog verloren gaan door de zwart-wit-weergave. (Men kon zich niet de bandbreedte voor kleur permitteren voor een directe uitzending naar de aarde; zelfs voor een monochrome uitzending was het al moeilijk genoeg.) Hij was juist klaar met zijn panoramatisch tafereel, toen hij het sein kreeg om zich te concentreren op Hadfield, die nu een kleine rede hield. De speech ging via een andere lijn en hij kon die niet horen, maar in de contrôlekamer zou het geluid op het beeld, dat hij uitzond, worden „afgestemd". In ieder geval wist hij precies, wat de baas zou zeggen — hij had het al eerder gehoord.

Burgemeester Whittaker overhandigde de spade, waarop hij de laatste vijf minuten bevallig had staan leunen, aan de gouverneur, en Hadfield begon in het zand te graven, totdat hij de wortels van de vaal bruine Mars-plant, die daar stond overeind gehouden door een soort van houten lijst, onder had gespit.

(Wordt vervolgd).

Historisch werk van Eduard Ludwig

OOSTENRIJK onder Seipel, Dollfuss en Schuschnigg

Nieuw licht op de moord van 25 Juli 1934

(Van onze Weense correspondent)

Eduard Ludwig is onder de Oostenrijkse politici ontegenzeglijk een van de sterkste persoonlijkheden, ook al heeft hij nog in het verre noch in het jongste verleden een vooraanstaande rol gespeeld. Toch verdient zijn boek over de Oostenrijkse politiek sinds 1918 de volle aandacht, omdat men de schrijver een van de best geïnformeerde mannen van Oostenrijk kan noemen. Vanaf 1920 tot 1938 is hij namelijk het hoofd geweest van de regeringsvoorlichtingsdienst. Achttien jaar lang dus heeft hij een vertrouwenspositie ingenomen, voornamelijk onder het autoritaire regiem van Dollfuss en Schuschnigg, toen de pers van boven af werd „gedirigeerd". Voor onze smaak overschat Ludwig zijn eigen invloed, omdat zijn naam en ook zijn portret in dit werk iets te opdringerig op de voorgrond worden geschoven; maar dat hij goed op de hoogte moet zijn geweest, daaraan kan men niet twijfelen. Dit wordt ook volmondig toegegeven door buitenlandse correspondenten, die vroeger met hem te maken hebben gehad. Men zou zelfs kunnen zeggen dat Ludwig in dit werk na zoveel jaren eindelijk die gegevens heeft gepubliceerd, waarvoor de journalisten hem vroeger dankbaar zouden zijn geweest, wanneer hij toen niet had gezwegen.

Hoogleraar te Wenen

Na de overrompeling van Oostenrijk door Hitler in 1938 werd Ludwig onmiddellijk gevangen genomen en hij heeft de ellende en de vernedering van de Duitse concentratiekampen tot 't bittere einde ondervonden. Toen hij in 1945 werd bevrijd, nam hij dadelijk actief deel aan het politieke leven. Enkele jaren is hij lid geweest van het parlement als afgevaardigde van de volkspartij, vervolgens richtte hij de leerstoel voor journalistiek op aan de Weense universiteit, waar hij vak doceert, en voornamelijk behartigt hij de Oostenrijkse belangen als officiële waarnemer bij de Raad van Europa in Straatsburg.

Zijn Werk „Oesterreichs Sendung im Donauraum" houdt het midden tussen een historisch verantwoord overzicht en een soort mémoires, die kennelijk op dagboekaantekeningen steunen. De schrijver klaagt er over, dat over de jongste geschiedenis van zijn land nog maar weinig betrouwbare werken zijn geschreven. Nu is het een feit dat de jonge historici zich nog niet aan deze stof hebben gewaagd, terwijl oudere politici, zoals Renner of Funder, wel leesbare boeken hebben geschreven, maar toch te sterk onder de invloed blijken te staan van hun partijpolitiek standpunt. Hierbij vergeleken is het boek van Ludwig wel het minst subjectief, wat echter weer tot gevolg heeft, dat het in het geheel niet aantrekkelijk is geschreven.

Bewogen periode

Het is dus een zakelijk boek over een zeer bewogen periode van de Oostenrijkse geschiedenis, die zonder merkbare bewogenheid wordt beschreven. Zelfs de moord op de door Ludwig zozeer bewonderde Dollfuss wordt met een karige „objectiviteit" behandeld, die o.i. minder past bij deze tragedie. Een uitzondering moet men echter maken voor de weergave van de avonduren op 11 Maart 1938, nadat Schuschnigg zijn bekende toespraak met de woorden „God bescherme Oostenrijk" had uitgesproken. Maar ook hier blijft voornamelijk de waarnemer aan het woord, de man die zich zelfs „lichtelijk verwonderde over de rhetorische emphase" in deze woorden van de scheidende kanselier.

Zodoende blijft de lezer niets anders over dan zelf zijn oordeel te vormen op grond van het hier medegedeelde materiaal, maar wie zich daarin heeft verdiept, ziet zich ten slotte toch beloond. Hij bemerkt namelijk, welk een reuzachtig werk Seipel heeft volbracht, die door Ludwig wordt beschreven als de eigenlijke grondlegger van het nieuwe en democratische Oostenrijk. Seipel is de enige Oostenrijkse politicus die door Ludwig zonder meer wordt bewonderd en die zo uitstekend wordt geschilderd, dat die bewondering ook op de lezer overslaat. Uit het verdere verloop blijkt dan, hoe het door Seipel zo hoog gehouden beginsel van samenwerking en van echte democratie onder invloed van allerlei obstructie langzaam wordt prijsgegeven, aan welke stromingen ook Dollfuss en Schuschnigg zich niet meer konden onttrekken.

Ludwig spreekt verder met grote waardering over de persoon en het werk van Dollfuss, die tegen het nationaal-socialistische gevaar moest vechten, terwijl Londen en Parijs zich schuldig maakten aan een „Schaukelpolitik" tegenover Hitler. In dezelfde tijd koopt Tsjechoslowakije een aantal Weense dagbladen op, om daarmee een anti-Oostenrijkse propaganda te steunen. Wie het tegenwoordige Oostenrijk, dat zich ondanks alle tegenslagen toch nog zo gunstig ontwikkelt, vergelijkt met dat van Seipel, toen de kleine entente al bezig was het Oostenrijkse grondgebied onder de belanghebbenden te verdelen, of wanneer men denkt aan de wanhopige woorden van Dollfuss na allerlei bankfaillissementen: „Wij zijn een door honger en nood bedreigd volk geworden", dan eerst ziet men de vooruitgang en kan men ten volle het werk van Dollfuss waarderen die ten slotte toch ook weer door Italië in de steek werd gelaten.

Volgens Ludwig is de moord op de kleine dappere kanselier (25 Juli 1934) het eigenlijke werk geweest van de nationaal-socialistische gezant in Rome, Anton von Rintelen, die wonder boven wonder zonder overlast zijn laatste levensdagen na de bevrijding in Graz kon slijten. Dat de raadselachtige en eerzuchtige figuur van majoor Fey, de medewerker van Dollfuss, ook hierbij een hand in het spel zou hebben gehad, wordt door Ludwig niet aangeduid, maar een recente publicatie van de vroegere staatssecretaris Karwinsky in het katholieke weekblad „Die Furche" heeft diens twijfelachtige rol duidelijk in het licht gesteld.

„Groot-Duitse gedachten"

Het oordeel van Ludwig over het politieke beleid van Schuschnigg is niet onverdeeld gunstig. Hij beschuldigt deze kanselier — evenals Brüning — er van, dat hij „groot-Duitse gedachtengangen" zou hebben aangehangen, met andere woorden dat hij de specifiek Oostenrijkse weg voor de politiek van zijn land uit het oog zou hebben verloren en vooral dat hij te weinig contact zou hebben gezocht met Frankrijk en Engeland. Dat neemt natuurlijk niet weg, dat hij de grootste waardering heeft voor de eerlijke bedoelingen van Schuschnigg en het is een sympathiek gebaar, wanneer hij een lans breekt voor de terugkeer van deze man, wiens „literaire en wetenschappelijke gaven Oostenrijk ten goede kunnen komen". Maar intussen heeft deze vroegere kanselier duidelijk laten weten, dat hij niet van plan is naar Oostenrijk terug te keren en dat hij in de Verenigde Staten wenst te blijven.....

In het laatste gedeelte, over de Oostenrijkse geschiedenis sinds 1945, moest de schrijver veel te kort zijn; bovendien heeft hij hier een aantal documenten in extenso opgenomen, waarvan men de noodzaak niet kan inzien, bij voorbeeld de contrôle-overeenkomst van 1945 en het tweevoudige ontwerp van het staatsverdrag, dat nota bene vijftig bladzijden beslaat. Een uitzondering zouden we echter willen maken voor het uitvoerig weergegeven, cynische telefoongesprek, dat Goering daags vóór de overval op Oostenrijk met Seyss-Inquart en de Duitse legatie in Wenen heeft gehad. Het is een document dat wij maar al te gemakkelijk dreigen te vergeten en dat juist in dit werk volkomen op zijn plaats is.

DOLLFUSS

SEIPEL

SCHUSCHNIGG

In Korea

Stoffelijke resten van gesneuvelden worden uitgewisseld

De Noord-Koreaanse kolonel Kim Joe Ji heeft gisteren medegedeeld, dat Noord-Korea met ingang van 1 September de stoffelijke resten van 4011 geallieerde en Zuid-Koreaanse militairen, die de dood hebben gevonden in Korea, zal uitwisselen tegen de stoffelijke overblijfselen van 14000 Noord-Koreanen en Chinezen.

Dit is voor de eerste maal, dat de Noord-Koreanen een cijfer hebben genoemd inzake de stoffelijke resten van militairen der Verenigde Naties, welke zij bereid zijn over te dragen. De Amerikaanse kolonel Walter C. Sanders deelde op deze vergadering nog mede, dat hij de communistische leden van de commissie voor oorlogsgraven reeds op de tweede vergadering, welke op 27 Juli gehouden werd, ervan in kennis had gesteld, dat de overblijfselen van ongeveer 14000 communistische militairen teruggegeven zouden worden. (UP).

Voor nieuwe Duitse leger

Grote hoeveelheden Amerikaans militair materiaal in Europa opgeslagen

Parijs. — Generaal Orval R. Cook, de plaatsvervangende opperbevelhebber van de Amerikaanse troepen in Europa, heeft medegedeeld, dat grote hoeveelheden Amerikaans militair materieel in Europa zijn opgeslagen voor levering aan het nieuwe Duitse leger, wanneer de order daartoe afkomt. De goederen bevinden zich in Amerikaanse bases in Europa en zullen aan de Bondsrepubliek worden overgedragen, zodra tussen de belanghebbende regeringen volledige overeenstemming is bereikt. Aanvankelijk zullen de twaalf nieuwe Westduitse divisies grotendeels door Amerika worden uitgerust, maar later zullen steeds meer Europese bronnen worden aangeboord.

Sinds de aanvang van het programma van wederzijdse hulpverlening in 1949 hebben de Verenigde Staten ter waarde van ongeveer 12.000 millioen dollar aan militaire uitrusting aan Europa geleverd. De helft hiervan werd rechtstreeks door Amerika geleverd en de rest in de vorm van aankopen in Europa, zg. „off shore procurement", ten behoeve van de leden van het Noordatlantisch verbond. In de afgelopen drie jaar werden bij de Westeuropese industrie en leveranciers voor ruim 3150 millioen dollar aan bestellingen geplaatst, waarvan 2500 millioen ten behoeve van de N.A.V.O.-leden en de rest voor de Amerikaanse troepen in Europa.

Ongeveer 1/4 der bestelde goederen is tot dusver afgeleverd.

Dat is het antwoord

1000 km per uur

Washington. — De Amerikaanse vliegtuigfabriek „Boeing Aircraft" heeft bekend gemaakt, dat het passagiersvliegtuig met straalaandrijving B-707, het Amerikaanse antwoord op de Britse „Comet", met verscheidene personen aan boord een proefvlucht van Seattle (staat Washington) naar Portland (Oregon) heeft gemaakt, waarbij een afstand van 250 km. in een kwartier tijds werd afgelegd; hetgeen neerkomt op een snelheid van ruim 1.000 km. per uur.

„Buitenlandse" expert

Cairo, — Het dagblad „Al Ahram" van Cairo berichtte dat een Israelisch kolonel gearresteerd is, die in Cairo woont en zich uitgaf voor een buitenlands expert. Hij had twee radiozenders; een in huis; een in zijn auto en in zijn bezit. Hij werd gearresteerd in verband met de kwestie over „een Israelische spionnageorganisatie in Egypte."

Tokio. — Een 56-jarige inwoner van Tokio is van schrik overleden, toen hij las, dat zijn dochter, schoonzoon en kleinkind aan boord waren van de verongelukte Japanse veerboot „Doja Maroe". Maar het drietal had te elfder ure besloten niet met de veerboot te gaan. Het desbetreffende telegram aan de vader was vertraagd. Toen het aankwam was de man reeds overleden.

Gothenburg. — Doordat een muis kortsluiting teweegbracht, is dezer dagen brand ontstaan in een huis te Joerlanda in de omgeving van de Zweedse stad Gothenburg. De muis was tussen electrische kabels geraakt. Door de brand werd een schade aangericht van 60.000 Zweedse kronen.

Slachtoffer van de H-bom

*Familieleden, doktoren en zusters begeleiden het stoffelijk overschot van de Japanse visser-radiotelegrafist Aikichi **Kuboyama** naar zijn laatste rustplaats. Tijdens Amerikaanse proeven met een waterstofbom werd Kuboyama aan boord **van het vissersvaartuig „Gelukkige Draak" blootgesteld aan radio-actieve straling.** (Telefoto)*

Maatregelen tegen Londense mist

Londen. — De gemeenteraad van Groot-Londen heeft het publiek verzocht tijdens dichte mist cokes te gebruiken of andere vaste brandstoffen die weinig rook afgeven opdat er geen herhaling zal komen van de tragedie van twee jaar geleden, toen zeer velen het leven verloren in een vergiftigde mist. De raad geeft het publiek de raad nu al cokes in te slaan. Verder vraagt zij automobilisten bij dichte mist in dicht bevolkte gebieden niet te rijden en de motor van staande auto's niet te laten lopen.

In het SCHEMERDONKER

De auto, de ijskast en de cultuur

(Bijzondere correspondentie)

Onder de titel „Im Zwielicht" schrijft Walter Kordes in het jongste nummer van het belangrijke maandblad van het Cartell-Verband der katholieke Duitse Studentenverenigingen (CV), dat onder hoofdredactie staat van dr. Ernst Kayser uit Bonn, o.m. het volgende:

De „Basler Nachrichten" schreef onlangs: „In West-Duitsland verdient in de staal-industrie een werkster (Putzfrau) maandelijks even veel als een rechtbank-assesor (bevoegd, maar nog niet geplaatst ambtenaar), een voorman evenveel als een kantonrechter of een leeraar met doctorstitel, een opperman hetzelfde als een president van een arrondissementsrechtbank. Pas afgestudeerde artsen met volledige zware dagtaak en verantwoordelijkheid krijgen geen ofwel schamele vergoeding. Academici, zelfs in leidende functie, zijn niet zelden relatief, vaak ook absoluut onder de slechtst betaalde beroepscategoriën te rangschikken".

Uit Oostenrijk meldt het tijdschrift „Furche", dat het thans van het grootste belang is, de gerechtvaardigde eisen van de „aan de rand der vertwijfeling gedreven jonge academici" te ondersteunen.

Hier wordt de vinger gelegd op een probleem, dat in alle staten van Europa aan het daglicht treedt. Raadplegen we met betrekking tot deze materie de Spanjaard Ortega y Gasset (Opstand der Horden), dan zal hij ons ongeveer aldus van antwoord dienen: „Een soort mensen heeft zich van de leiding onzer Europese samenleving meester gemaakt, dat de grondslagen onzer beschaving volkomen koud laat. Wat dit soort lieden het meest ter harte gaat, is een auto, een ijskast en nog een paar andere van dergelijke dingen. Dat bevestigt evenwel hun volmaakte onverschilligheid ten opzichte van onze cultuur. Immers de genoemde voorwerpen zijn in laatste instantie slechts de vruchten onzer beschaving. De ijver, waarmede men zich toelegt op de verkrijging van deze voorwerpen, onderstrepen op nóg overtuigender wijze elk gemis aan begrip voor de grondslagen, waaruit ze ontsproten zijn".

Het moge voldoende zijn, hier op het volgende te wijzen. Sedert de natuurwetenschappen tot volle ontwikkeling zijn gekomen, is de bewondering er voor in de loop der eeuwen steeds groter geworden. Duidelijker gezegd: het aantal mensen, dat zich met natuurwetenschappelijk onderzoek is gaan bezighouden, groeide in verhouding tot de totale wereldbevolking voortdurend met elke nieuwe generatie. De eerste relatieve daling is onder de tegenwoordige generatie een feit geworden! De zuiver natuurwetenschappelijke instituten beginnen hun aantrekkingskracht op de studenten te verliezen. En dit heeft plaats, terwijl de industrie haar tot dusver grootste bloei bereikt en het volk levendige kooplust aan de dag legt voor door de wetenschap geproduceerde instrumenten en genotsmiddelen. Wat kan hiervan de oorzaak zijn?

We moeten het hierin zoeken, dat de thans heersende mens als zodanig een primitieve mens, een natuurmens is, die temidden van een geciviliseerde samenleving is opgedoken! Die nieuwe mens wil een auto hebben en hij geniet er ten volle van, maar hij is van mening, dat zo'n voertuig vanzelf is gegroeid aan een boom in het paradijs! In het diepst van zijn ziel weet hij niets van het ongelofelijk vernuftig karakter van onze cultuur. Nooit zal hij zijn enthousiaste belangstelling voor moderne apparaten en hulpmiddelen uitstrekken tot de theorieën, die toch slechts de productie ervan mogelijk maken.

Steeds maar weer prijst men de fantastische vooruitgang der techniek. Nergens besteedt men echter enige aandacht aan haar critieke toekomst! De belangstelling voor „het product als zodanig" waarborgt echter geenszins het voortbestaan der techniek! Men vergeet maar al te gaarne als men het heeft over „de techniek", dat haar levensader de zuivere wetenschap is! De condities voor de instandhouding der wetenschap en derhalve óók van de techniek zijn evenwel aan voorwaarden gebonden, die de beoefening van de „zuivere" wetenschap mogelijk maken.

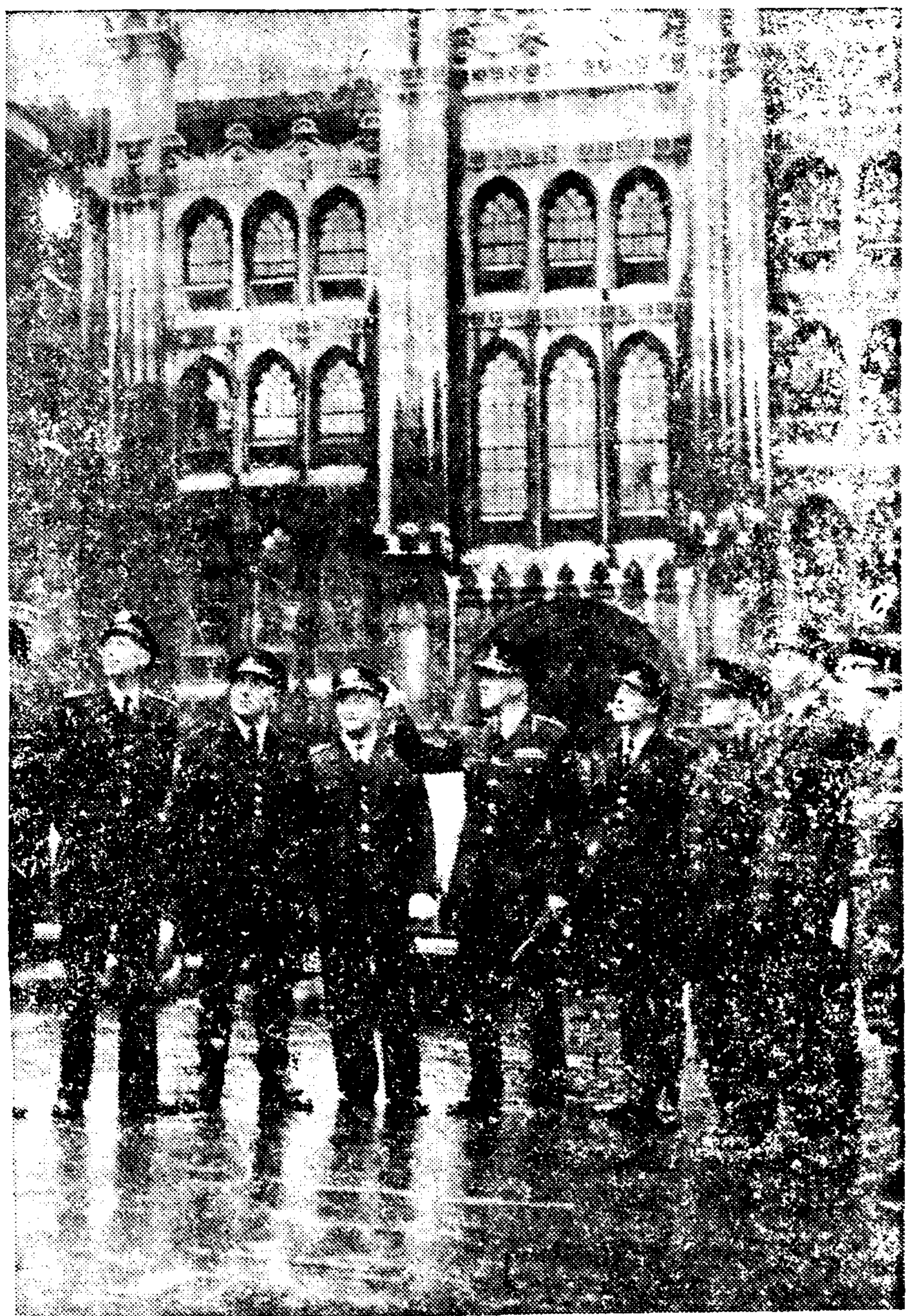
Heeft men aan alles gedacht, wat in de zielen der mensen levendig gehouden moet worden, opdat er ook later nog „mannen der wetenschap" beschikbaar zijn en zullen blijven? Gelooft men serieus, dat er „wetenschap" ter beschikking zal blijven, zolang als er maar dollars bestaan blijven? Deze opvatting, waarmee zich velen in slaap sussen, is slechts weer een nieuw bewijs voor de stompzinnige naïveteit van deze eeuw. Ook slechts deze naïveteit kon de stelling poneren: „Iedere mens is zoveel waard, als de grootte van zijn bankrekening bedraagt."

Samenvattend zouden we willen concluderen, dat de techniek uiteraard afhankelijk is van de wetenschap. Wetenschap kan niet bestaan, indien ze niet in haar absolute zuiverheid en omwille van haar zelve, volle en toegewijde belangstelling geniet. Deze belangstelling is uitsluitend te vinden bij de „mannen der wetenschap". En deze zullen slechts kunnen bestaan, zolang er jonge, intellectueel georiënteerde mensen opgroeien.

Daarmee is de ring dan weer gesloten.

Hoelang zal het nog duren, voordat het thans overheersende mensentype inziet, dat het in deze brandende kwestie niet slechts om de redding van het naakte bestaan der intellectueel georiënteerde mensen gaat, doch in niet mindere mate om het ónder-waarderen en erger nog, het zelfs totaal niet meer waarderen van het intellectuele goed als zodanig!

Het intellectuele goed het spirituele in de mens, dit fundament van iedere beschaving, kan zich slechts dan op het hoge en onvervalste peil handhaven, als zijn scheppende beoefenaren zich onder alle omstandigheden beveiligd weten tegen de materiële nood en de geestelijke wanhoop!

Zes Nederlandse „specials", leden van het Korps Vrijwillige Politie te Amsterdam, brachten een bezoek aan Guildhall te Londen, waar zij getuige waren van de beëdiging van nieuwe speciale agenten voor de City van Londen. De mannen, die tijdens hun kort bezoek in het politiebureau van Bishopsgate verblijven, vertoeven in de Engelse hoofdstad bij wijze van tegenbezoek naar aanleiding van het bezoek, dat enige Londense leden van de vrijwillige politie aan Amsterdam brachten tijdens het bezoek van president Coty aan Amsterdam. De mannen gezien bij Guildhall voor de aanvang van de beëdiging.

„Hij is een zwijn"

Parijs. — Jacques Duclos, de secretaris van de Franse communistische partij, is vandaag als getuige verschenen in het onderzoek naar het uitlekken van geheimen uit de nationale defensie-raad. „Het is een zeer ingewikkeld geval", zei Duclos voor hij het kantoor van majoor Pierre de Resseugier, die het onderzoek leidt, betrad; „maar ik begin enig licht te zien". Gevraagd naar zijn oordeel over de in Algerije geboren journalist André Baranes, die beweert uit de boezem van de communistische partij vrijwel volledige inlichtingen te hebben verkregen over het behandelde in de nationale defensie-raad, antwoordde Duclos: „Hij is een zwijn".

Steward gevraagd goud te smokkelen

Scotland Yard in hinderlaag bij de K.L.M.

Volgens onbevestigde berichten uit Londen zouden onlangs twee mannen zich tot een steward van de British European Airways hebben gewend om hem te vragen tegen een beloning van 500 pond enkele pakjes mee naar Duitsland te nemen. De mannen hadden duidelijk laten doorschemeren, dat er goud in de pakjes zou zitten. De steward was niet op het voorstel ingegaan, maar had Scotland Yard gewaarschuwd.

De politie zou hem nu foto's hebben getoond van personen, die er van verdacht worden iets te maken te hebben met de opzienbarende goudroof voor het vrachtkantoor van de K.L.M. in Londen. De steward verblijft thans, volgens deze berichten, onder politiebewaking in zijn huis in Twickenham.

Diezelfde nacht hebben dertig politiemannen in burger in hinderlaag gelegen in de buurt van het K.L.M.-kantoor in Jockey's Fields. Er was n.l. een tip ontvangen, dat de misdadigers van plan waren in gestolen uniformen een nieuwe goudroof te plegen. Er gebeurde evenwel niets bijzonders.

Taipeh. — MTG-15 straaljagers van communistisch China vlogen vandaag voor de eerste maal boven het nationalistische eiland Tatsjen, tegenover het Chinese vasteland, aldus een een bekendmaking vand e nationalistisch Chinese minister van Defensie. Dit type werd veelvuldig in de Koreaanse oorlog gebruikt.

's Gravenhage. — In Nederland is thans op uitnodiging van de KLM Kent Redgrave van de radio- en televisiestation NBAL te Baltimore, Maryland, die hier enige weken films zal samenstellen over Nederland voor televisiestations in de Verenigde Staten.

Morgen wordt de Voz di Aruba Radio Omroep officieel geopend

Aan eerste uitzending verlenen de meeste Arubaanse orkesten en bands hun medewerking

Oranjestad. — Zaterdagmorgen a.s. wordt Voz di Aruba Radio Omroep officieel geopend, hoewel de officiële uitzending eerst Zondagmorgen zal geschieden om 11 uur des morgens. De uitzending zal op die dag zonder onderbreking worden voortgezet tot des avonds 11 uur. Aan deze uitzending zullen de meeste Arubaanse orkesten en bands hun medewerking verlenen.

De zendtijd is na de eerste Zondag dagelijks van 6 tot 8 des morgens; 's middags van 12 tot 2 en 's avonds van 7.30 tot 10.30 uur. Des Zondags wordt uitgezonden van 6 uur v.m. tot 2 uur n.m. en verder weer van half zeven tot half elf, 's avonds. De directeur-eigenaar is de heer Albertico Arends en de studio is gelegen in de bovenverdieping van het gebouw, waar ook de Aruba Commercial Bank is ondergebracht. Er zijn vier omroepers t.w. de heer J. B. Wix, die het Nederlands verzorgt, de heer Eduardo Curet voor het Spaans, de heer Theodor Quammie voor Engels en de heer L. Salazar voor Papiamento. De heer Ferrier is de technicus. Verder zijn er nog twee sport-verslaggevers n.l. de heren J. F. Croes en A. B. Kuiperi.

Men is van plan op geregelde tijden gehoorspelen te geven en men wil reeds de volgende week beginnen met een serie. Deze serie is getiteld „Mala Lenga" een gedramatiseerde comedie. De algemene leider hiervan is de heer H. Booi en de geluidseffecten worden verzorgd door de heer J. F. Arends. De medespelers en speelsters zijn de dames Ramona Coronel, Aida Croes, Aura Croes en Else Saladin, en de heren M. Kuiperi, Joseph Martijn, Mario Lacle en M. de Jong. Het geluid wordt verzorgd door de heer Clem Celarie, de boekhouder-administrateur is de heer Casper Wever en de komische schetsen worden gegeven door de heren Rafael Reyes en Francisco Torres.

De studio maakt een keurige indruk en werd geheel ingericht door de Bouw Mij. Aruba voor zover dit het niet-technische gedeelte betreft. Alles is z.g. soundproof gemaakt. Er is een controlekamer, een kleine en een grote studio.

Men wil zo spoedig mogelijk beginnen met kinderprogramma's in het Nederlands en Papiament. Dezer dagen hopen wij de verdere plannen te kunnen publiceren.

Orkaan gaat Aruba voorbij

Oranjestad. — Radio Kelkboom en Voz di Aruba waren met een speciale uitzending doorlopend in de aether. Radio Kelkboom zond uit tot des nachts 12 uur, Voz di Aruba tot 02.00 uur, telkens berichten betreffende de orkaan doorgegeven. Alle diensten, welke direct of indirect met de voorbereidingen waren betrokken, zijn bijna twee dagen onafgebroken paraat gebleven.

Van de orkaan zelve is maar weinig te bespeuren geweest. Er viel wat regen, de wind was Zuid-Oost, waardoor de vliegtuigen opstegen tegengesteld in de richting welke gewoonlijk genomen wordt.. De zee was ook wat woeliger, doch niet meer dan in Maart t/m Juni, het water kwam ongeveer twee voet hoger dan normaal. Tussen 5 en 6 uur kon men in Noordelijke richting een donkere wolkenmassa waarnemen maar voor zover het Aruba betreft is hiermede „Hazel" beschreven. Het had echter even goed anders kunnen zijn en daarom zijn de getroffen maatregelen juist geweest. Er bestond n.l. gevaar voor het onderlopen van een groot deel van Savaneta, dat het laagste deel van het eiland is. De scholen werden vóór de namiddag gesloten alsmede een groot deel van de Overheidskantoren. Het trof in verband met de Joodse feestdag, dat talrijke winkels gesloten waren, doch in de middag volgden de meeste winkeliers hun voorbeeld. De Nassaustraat was uitgestorven en mede door het donkere weer had Oranjestad een triest aanblik gekregen. Om ongeveer zes uur, nadat bekend gemaakt was dat het gevaar voor Aruba geweken was, spoedden velen zich naar de haven in Oranjestad om naar het hoge water te kijken. Bijzondere voorvallen hebben zich, tot het moment dat dit bericht werd opgemaakt, niet voorgedaan.

Orkaan in Midden-Amerika

Mexico. — De orkaan die sedert enkele dagen in midden Amerika woedt, bereikte vannacht in Mexico het hoogtepunt. Er werd vooral langs de kust van de Golf van Mexico, in het Noorden en in het midden van het land veel schade aangericht, door overvloedige regenval, zodat hier en daar overstromingen ontstonden. In het Zuiden van de Amerikaanse staat Nieuw Mexico ontstonden eveneens overstromingen na zware regenval.

Tot dusverre worden zes personen vermist. De noodtoestand is afgekondigd.

Whiskey-eldorado

Columbia. — In Columbia in Zuid-Carolina goot de politie ruim 800 liter in beslaggenomen whiskey in de afvoerpijp achter de stadsgevangenis, in de veronderstelling dat de buis in verbinding stond met de stadsriolering. De buis mondde echter uit in een droogstaande put waar al gauw mensen, blij verrast met flessen en emmers whiskey kwamen afhalen. Toen de politie arriveerde waren de whiskey en de liefhebbers al weer verdwenen.

Surinaams Orkest gearriveerd

Oranjestad. — Omstreeks half elf kwam het toestel van de P.A.A. dat het Surinaams Philharmonisch Orkest bracht, boven het vliegveld Dakota, doch kon door de stromende regen niet direct landen, zodat nog twee maal gecirkeld werd. In het stationsgebouw waren verschillende personen ter begroeting aanwezig en wij zagen er de heren Kolader, Brunings en vele anderen. Er zijn 53 personen gekomen en werden spoedig door de Vreemdelingendienst en Douane geholpen. De meeste orkestleden vonden logies bij familie, vrienden of kennissen.

Wereldkampioenschappen gewichtheffen

Wenen. — De wereldkampioenschappen gewichtsheffen in Wenen begonnen met een verrassing. De titelhouder Bantamgewicht, de Rus Udodov mocht niet aan de wedstrijden deelnemen, daar zijn gewicht boven het limiet van 56 kilogram is gekomen.

Van de 23 athleten die hebben ingeschreven namen slechts 11 deel aan de wedstrijden. Het kampioenschap bantamgewicht werd gewonnen door een andere Rus, namelijk Fartsjoedinov, met een totaal van 315 kilogram (2 handig drukken 100 kg.; 2-handig trekken 95 kilogram en 2-handig stoten 120 kilogram); 2e werd de Pers Namdjou met totaal 307,5 kilogram en derde de Pers Mirzai met totaal 302,5 kilogram.

Commandeur Bos brengt officieel bezoek

Oranjestad. — Commandeur H. Bos zal op Woensdag 13 October a.s. een officieel bezoek brengen aan Aruba. Hij zal komen met Hr. Ms. v. Speijck en vermoedelijk zal er aan boord een officiële ontvangst plaats vinden.

Mike Kuiperi naar San Francisco

Oranjestad. — De heer Mike Kuiperi vertrekt morgen naar San Francisco ter bijwoning van een Bestuurs-vergadering van de Lions International waarvan hij onlangs tot directeur werd benoemd. Deze vergadering zal plaats vinden op 11 en 12 October a.s.

New York. — In Moskou en andere Russische steden is na Stalins dood een golf van misdaad en dronkenschap ontstaan, die te wijten is aan verlaging van de wodkaprijzen en een amnestie waar gewone misdadigers van profiteerden.

De Franse spionnage-zaak

Turpin bekent geen schuld te hebben, doch wel onvoorzichtig te zijn geweest

Parijs. — René Turpin, een hoge functionaris bij het Franse departement van defensie, die beschuldigd wordt van verraad, heeft ontkend aansprakelijk te zijn voor het uitlekken van inlichtingen over de geheime vergaderingen van de nationale defensie-raad. Turpin was particulier secretaris van Jean Mons, het hoofd van het secretariaat van het departement van defensie.

Turpin gaf nochtans toe „soms onvoorzichtig" te zijn geweest, en wel in het bijzonder tijdens een gesprek met Roger Labrasse, een andere functionaris, die eveneens van verraad wordt beschuldigd. Hij hield evenwel vast, dat bij de inlichtingen, die in de op de communistische journalist André Baranes gevonden documenten vermeld stonden, niet verklapt had. Baranes wordt een sleutelfiguur in de zaak genoemd.

Turpin zei niet op de hoogte te zijn geweest van sommige passages in de documenten. Hieruit zou moeten blijken, dat anderen voor het uitlekken der geheimen verantwoordelijk waren.

Ook Baranes heeft meegedeeld, dat de communisten hun inlichtingen uit andere bronnen puntten dan hem. Hij beweerde jongstleden Dinsdag bij het verhoor, dat „enkele zeer machtige" figuren bij de zaak betrokken zouden zijn, maar weigerde hun namen te noemen.

Doodvonnissen in Perzië

Teheran. — Een Perzisch militair tribunaal heeft tien officieren en twee burgers ter dood veroordeeld wegens het leiden van een communistische samenzwering om de contrôle op het leger in handen te nemen. De twaalf mannen zijn de eersten van een groep van 500 officieren en burgers, die veroordeeld zijn. Zij hebben hoger beroep aangetekend, dat binnenkort zal worden behandeld. De sjah moet de doodvonnissen ondertekenen alvorens de voltrekking kan plaats vinden. Het proces werd achter gesloten deuren gehouden. Allen werden schuldig bevonden aan spionnage en verraad.

New York. — Vooraanstaande Amerikaanse technische organisaties en de Amerikaanse vereniging van chemici hebben een nieuwe wetenschappelijke commissie opgericht voor het opstellen van plannen voor een vreedzaam gebruik van atoomenergie.

V.S. met 300 athleten naar Olympische Spelen te Melbourne

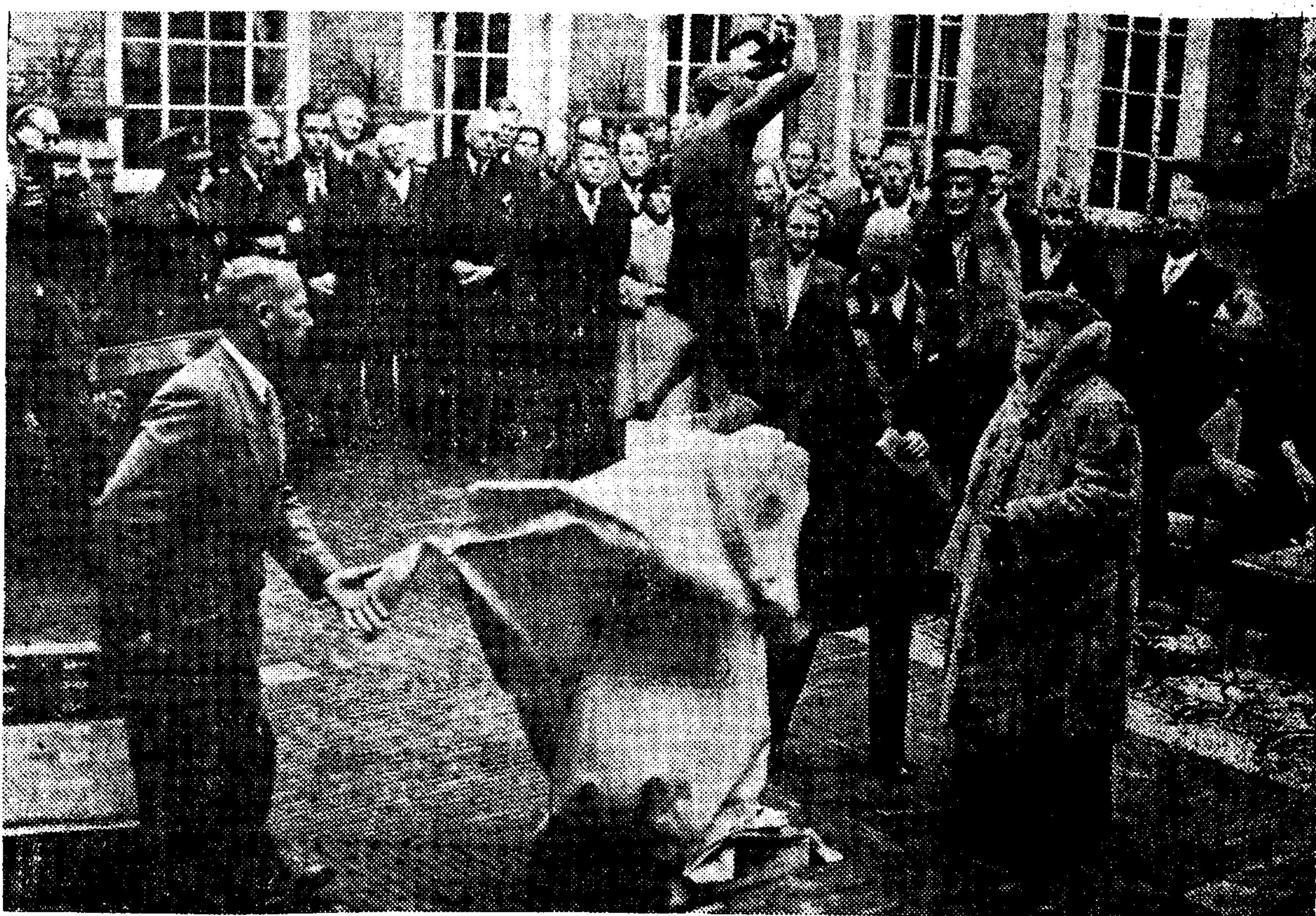
Melbourne. — De Verenigde Staten, die bij de Olympische Spelen van 1952 te Helsinki het onofficiële landenkampioenschap verwierven, zullen een ploeg van bijna 300 athleten naar Melbourne afvaardigen voor de Spelen van 1956. In Helsinki werden de Verenigde Staten door 323 athleten vertegenwoordigd.

Luitnant-generaal William Bridgeford, die met de organisatie van de Spelen belast is, deelde mede tot dusver van 17 landen gegevens te hebben ontvangen. Hieruit blijkt, dat de ploegen van sommige Aziatische landen twee- tot zesmaal sterker zullen zijn dan die, welke aan de Spelen van 1952 deelnamen. Zo verwacht men, dat Vietnam 50 athleten zal aafvaardigen tegenover tien naar Helsinki; Thailand zal 33 athleten meer zenden, waardoor de sterkte van zijn ploeg gebracht wordt op 53 man; de afvaardiging van Singapore vertoont een verhoging van tien tot 61 en die van Hong Kong van tien tot 30.

Blijkens de voorlopige cijfers zullen de Europese landen kleinere ploegen zenden. Zweden, dat met 261 deelnemers te Helsinki deelnam, is van plan 82 athleten te sturen, terwijl de ploegen van Zwitserland, zullen worden ingekrompen van 184 tot 30, van Nederland van 130 tot 52 terwijl het team van Oostenrijk zal worden verzwakt van 142 tot 25 deelnemers.

Critiek op nieuwe kieswet in Guatemala

Guatemala. — Enige dagen voor het referendum voor de constitutionerende vergadering van Guatemala is van enige kanten critiek gerezen tegen de nieuwe kieswet. De Association Civique Constitutionaliste wenst bijvoorbeeld geheime verkiezingen, opdat de kiezers zich vrij zullen kunnen uitspreken en voorts een vertegenwoordiging van de minderheden.

Op de binnenplaats van het Leidse stadhuis heeft H.K.H. Prinses Wilhelmina namens de schenkster, H.M. de Koningin, een beeldje onthuld, dat de oudste vorm van berichtenuitwisseling in benarde tijden, de duivenbode, symboliseert. De duivenboden waren het, die bij het beleg van Leiden de verbinding met de bevrijdende geuzenvloot tot stand brachten. In het midden, met ambtsketen, de burgemeester van Leiden, jhr mr van Kinschot.

K.L.M.'s Aler tot West-Indië:

KLM beschouwt vervoerstaak naar en in W.-Indië als een nationale taak

Positieve belangstelling is peiler in luchtbrug tussen beide Rijksdelen

's Gravenhage. — De president-directeur der K. L. M., de heer A. I. Aler, heeft gistermiddag een radiotoespraak gehouden tot de autoriteiten op het Plesman-vliegveld te Willemstad, waarin hij o.a. zeide: De Landsradio heeft het mij mogelijk gemaakt vanuit Nederland een enkel woord tot u te richten. Uw aanwezigheid op de Albert Plesmanluchthaven is een bewijs temeer voor uw daadwerkelijke belangstelling, en speciaal voor de K.L.M., welke positieve belanstelling een der noodzakelijke peilers is in de luchtbrug, die wij tussen beide Rijksdelen hebben geslagen. Ik verzeker u met nadruk, dat de K.L.M. haar vervoerstaak met de verbindingen naar en in West-Indië beschouwt als een nationale taak, die wij met enthousiasme vervullen.

Wij in de luchtvaart zijn niet gewend veelvuldig terug te blikken. Wij hebben echter alle reden op deze zevende October dit wel te doen.

De heer Aler wierp vervolgens een algemene terugblik op het ontstaan, de groei en de verrichtingen van de K.L.M. „De oprichters zullen niet vermoed hebben, dat hun met 12 man begonnen maatschappij 35 jaren later zou zijn uitgegroeid tot een wereldbedrijf met ruim 14.000 employé's, dat zijn vleugels uitslaat naar meer dan 100 steden in bijna 70 landen.

Spreker herdacht de stuwende kracht van dr. Plesman gedurende 34 jaar Thans start of landt iedere 4½ minuut per dag of te nacht ergens ter wereld een Vliegende Hollander. Meer dan 5 millioen passagiers en 220 millioen kg. vracht en post werden tot heden door de Vliegende Hollanders vervoerd. Dit is het tastbare resultaat der gezamenlijke inspanning van alle leden van het K.L.M.-personeel van Tokio tot Montreal en van Johannesburg tot Stockholm.

Daarom - aldus de heer Aler — wil ik alle K.L.M.-ers op deze dag mijn erkentelijkheid betuigen voor hun aandeel in het bereikte resultaat. Ik wil daaraan toevoegen: laat onze inspanning niet verslappen.

De burgerluchtvaart gaat een nog aanzienlijk groter toekomst tegemoet.

De K.L.M. zal hierbij niet alleen zijn vooraanstaande positie moeten behouden, maar ook uitbreiden.

Aler reikt ere-medailles uit

Schiphol. — De president-directeur van de KLM de heer Aler heeft in de grote hal van Schiphol leden van het vliegend personeel van de KLM voor langdurig dienstbetoon ere-medailles uitgereikt. Twee gezaghebbers met ieder ca. 15.000 vlieguren, N.W. Bos en H.A.A. Kooper — bekend door de Christchurchrace, — bevonden zich onder gedecoreerden.

De heer Aler memoreerde dat het twee jaar geleden dr. Plesman was die 37 gezagvoerders penningen uitreikte, waaronder enkele van de ouderen die gouden penningen kregen omdat zij meer dan 20.000 vlieguren hadden gemaakt. Dergelijke gouden penningen zijn sedertdien niet meer uitgereikt. De enige die zij bezitten zijn commodore J. Mol en de gezagvoerders G. van Messel en L. A. Brugman. De vierde bezitter is de oud-gezagvoerder van de KLM I. Smirnoff.

Tientallen blijken van sympathie uit de hele wereld bereikten de K.L.M.; de heer Aler, president-directeur der maatschappij, noemde dit een grote steun. Z. K. H. prins Bernhard, die na een verblijf in het Krugerpark te Pretoria terugkeerde, zond eveneens een telegram met de beste wensen. Te Djakarta onthulde de Nederlandse Hoge Commissaris, graaf mr W. F. L. van Byland de beeltenis van dr Plesman in het K.L.M.-gebouw in tegenwoordigheid van verschillende Indonesische autoriteiten.

Overeenkomst van Genève is billijk en redeljjk

Westen mag Duitsland niet de rug toekeren

Blackpool. — Anthony Eden heeft op het congres van de Conservatieve Partij te Blackpool verklaard, dat de overeenkomst van Genève, waarbij een einde werd gemaakt aan de oorlog in Indo-China, „billijk en redelijk" was, maar niet „betekende, dat nieuwe moeilijkheden in dat deel van de wereld voorbij zijn".

Ten aanzien van Duitsland betoogde Eden, dat, indien het Westen tegen dit land zou blijven discrimineren, „wij juist die prikkels bij de Duitsers zouden wegnemen, welke voor ons de beste hoop voor de toekomst inhouden". Het gevaar, aldus Eden, is niet zozeer wat Rusland in Duitsland zou willen trachten uit te richten, indien het daartoe van het Westen de kans kreeg, dan wel het weren van West-Duitsland van de Westelijke conferentietafel. „Ge moogt uw verdenkingen hebben over het gedrag van Duitsland", aldus Eden „Maar indien ge Duitsland boycot, zullen deze verdenkingen zeker werkelijkheden worden. Indien het Westen Duitsland de rug toekeert, zal het ongetwijfeld opnieuw langs duistere en gevaarlijke paden gaan". Duitsland, zo vervolgde Eden, vormt het hoofdprobleem in de betrekkingen van het Westen met de communistische wereld. De negenmogendhedenovereenkomst om Duitsland te bewapenen in 't kader van de Brusselse en Noordatlantische verdragen moeten nog door de diverse parlementen worden goedgekeurd. „Ik geloof niet — zo merkte de spreker op — dat één ervan haar zal afwijzen wanneer de gevolgen van deze daad zo'n verschrikkelijk uitzicht openen. Indien volgens Eden de overeenkomst niet wordt bekrachtigd, dan was er naar zijn weten geen andere manier om een stelsel op te bouwen, waarin Duitsland kan worden ingepast in het wederkerig voordeel van alle betrokkenen. „Indien wij in dezen in gebreke blijven, zal de eenheid van Europa in gevaar zijn".

Eden noemde de regeling van het Brits-Perzisch oliegeschil „een afdoend voorbeeld van internationale samenwerking, waarvan alle partijen profiteren". De Brits-Egyptische overeenkomst voor de terugtrekking der Britse troepen uit de Suezkanaalzone heeft verschil van mening in de gelederen van de conservatieve partij doen ontstaan. Maar krachtens het accoord, aldus Eden, zal Engeland het recht behouden om gedurende de komende zeven jaren belangrijke delen van de kanaalbasis te bezetten en om deze op oorlogsvoet te brengen in geval van een aanval op een Arabische staat of op Turkije.

Tibetanen willen terugkeer van Dalai Lama

Kalimpong. — Drieduizend Tibetanen hebben op een bijeenkomst te Kalimpong in West-Bengalen besloten de Indische premier, Nehroe, in de arm te nemen voor de spoedige terugkeer van de Dalai Lama, de geestelijke leider van Tibet, naar zijn land. Zij verzochten Nehroe zijn goede diensten aan te wenden tijdens zijn aanstaand bezoek aan communistisch China, waar de Dalai Lama momenteel vertoeft. Ook werd besloten een telegram te zenden naar de regering te Peking om deze te verzoeken „de wensen van alle Tibetanen" te vervullen en de 18-jarige heerser niet onnodig buiten zijn vaderland te houden.

Ontploffing bij blusdemonstratie

Op de N.A.V.O.-luchtbasis Bitsburg in West-Duitsland is onlangs een tank met 50.000 liter brandstof ontploft tijdens een brandblusdemonstratie. Vierendertig personen kwamen bij deze ramp om het leven. (Telefoto)

TWEEDE KAMER

Het verlenen van het Nederlanderschap aan in Suriname woonachtige personen

's-Gravenhage. — Bij de Tweede Kamer is ingediend een wetsontwerp dat de mogelijkheid van het verlenen van het Nederlanderschap aan in Suriname woonachtige personen inhoudt en wel kosteloos.

Aan de toelichting ontlenen wij: In de laatste jaren heeft een zeer omvangrijke groep personen van Indonesische afkomst, welke reeds lang in Suriname verblijf hield, als gevolg van de werking van de overeenkomst betreffende de toescheiding van de staatsburgers de Nederlandse nationaliteit verloren. Deze groep is daardoor verstoken van de uitoefening van de rechten, welke van het bezit van deze nationaliteit afhankelijk zijn. Verwacht wordt dat velen hunner bij nader inzien weer als te voren deel willen uitmaken van de Surinaamse samenleving en verlangend zijn de Nederlandse nationaliteit te herkrijgen. Een spoedige oplossing van dit thans in Suriname belangrijke probleem, waardoor op korte termijn het grote aantal vreemdelingen kan worden gereduceerd, wordt in Suriname op zeer hoge prijs gesteld. Aangezien de wettelijk vastgestelde procedure tot het verkrijgen van het Nederlanderschap voor de meeste hunner een belemmering vormt, komt het gewenst voor tijdelijk de mogelijkheid te scheppen kosteloos en op zeer eenvoudige wijze het Nederlanderschap te verkrijgen. De Landsregering heeft verklaard dat het wetsontwerp haar geen aanleiding heeft gegeven tot het maken van opmerkingen. Omtrent deze wettelijke voorziening is overleg gepleegd met de regering van Indonesië. Zij heeft bericht geen bezwaar tegen de voorziening van om „ex-Nederlandse onderdanen van Indonesische origine bij wijze van tijdelijke maatregelen het Nederlanderschap te hergeven" te hebben.

Istanboel. — Een Turkse militaire rechtbank heeft 131 communisten veroordeeld tot gevangenisstraffen variërend van vijf maanden tot tien jaar. De communistische partij is in Turkije verboden.

Amerikaanse communistenleider in staat van beschuldiging gesteld

Philadelphia. — Een speciale federale grote jury heeft de gearresteerde dr. Albert Blumberg in staat van beschuldiging gesteld van samenzwering tot de omverwerping der Amerikaanse regering. Blumberg werd Donderdag j.l. door het staatsbureau voor onderzoekingen te New York gearresteerd. De openbare aanklager zei, dat Blumberg een der huidige leiders van de Amerikaanse communistische partij is.

„Een der ernstigste fouten uit de Tweede Wereldoorlog"

McARTHUR: Washington verbood mij Java te bezetten

Admiraal Helfrich waarschuwde voor catastrofe

Generaal Douglas McArthur, die tijdens de tweede wereldoorlog het bevel had over de geallieerde troepen in Zuid-Oost-Azië, heeft verklaard, dat hij het als een onvergeeflijke fout beschouwt Nederlands-Indië na de oorlog niet onmiddellijk te hebben mogen bezetten. McArthur was van plan geweest Nederlands-Indië onmiddellijk te bezetten en het Nederlands gezag te herstellen onder luitenant Gouverneur-generaal dr. H. J. van Mook. De regering in Washington heeft hem dit echter verboden. McArthur beschouwt dit verbod als de oorzaak van de huidige chaos in Indonesië.

Deze en andere verklaringen staan opgetekend in het boek „McArthur 1941—1945", dat de voorlichtingsofficier van de generaal, generaal-majoor Charles E. Willoughby samen met de journalist John Chamberlain heeft geschreven. Het boek is verschenen bij McGraw-Hill in New York.

Volgens de schrijvers van het boek zou McArthur een snel herstel van gezag en orde in Nederlands-Indië hebben voorgestaan, zoals op Nieuw-Guinea is geschied. „Om redenen die wij nimmer hebben begrepen, werd mij door Washington verboden deze actie uit te voeren, ondanks mijn aandringen en mijn aanbevelingen, dat een dergelijke militaire actie met volledig succes en een minimum aan verliezen zou kunnen worden uitgevoerd. Dit was een der grofste fouten die Washington tijdens de tweede wereldoorlog heeft gemaakt en die tenslotte geleid hebben naar de chaotische toestanden die op Java en in andere delen van Indonesië zijn ontstaan", aldus een verklaring van McArthur.

Bovendien was dit bevel uit Washington volledig in strijd met de grondgedachte van de Amerikaanse buitenlandse politiek, die er steeds op was gericht een ordelijke ontwikkeling van nog afhankelijke gebieden naar zelfbestuur te ondersteunen. „Ik voorzag de wanorde in Indonesië", aldus generaal McArthur, „doch ik was niet in staat de autoriteiten te Washington tot andere gedachten te brengen, over wat ik beschouwde als politieke inmenging in een aangelegenheid, welke in de eerste plaats van militaire aard was."

Het boek van generaal-majoor Willoughby maakt verder melding van een brief, welke de Nederlandse admiraal Helfrich op 20 October 1945, kort na de Japanse capitulatie, aan generaal McArthur had geschreven vanuit Batavia en waarin de Nederlandse admiraal de geallieerde opperbevelhebber waarschuwt, dat in Nederlands Oost-Indië een catastrophe op handen was. Helfrich beklaagde zich over de vertraging, ontstaan in de terugkeer van de Nederlanders in Indië. „Ondertussen ziet Soekarno met zijn satellieten kans zich vrij op ons grondgebied te bewegen, vrijuit profiterend van ons overduidelijke onvermogen de situatie hier snel en doeltreffend in handen te nemen", aldus de brief van admiraal Helfrich aan generaal MacArthur.

Admiraal Helfrich zegt verder in zijn brief aan generaal McArthur, dat hij van mening is dat de Engelsen een van hun grootste fouten maakten door niet onmiddellijk na de capitulatie van Japan bekend te maken, dat zij het Nederlandse gezag als de enige wettige regering erkenden over Nederlands Oost-Indië. „De stichting van de Indonesische republiek, aangemoedigd en ondersteund door de Japanse onderdrukkers, was duidelijk onwettig. De onhoudbare situatie, welke hier momenteel heerst is voornamelijk ontstaan uit de politieke slapheid van de Engelsen", aldus admiraal Helfrich in zijn brief van 20 October 1945.

Soekarno voelde zich gesterkt door de onmacht van de Engelse en Nederlandse legers en door het ongelofelijk slappe gedoe van de Engelse generaals, zegt de Nederlandse militaire bevelhebber. Hij besluit zijn brief met te zeggen: „De gehele Engelse en Nederlandse autoriteit is een farce. Wanneer Nederlands-Indië in de handen zou vallen van Soekarno en zijn volgelingen, dan betekent dit voor het gehele gebied slechts chaos en een permanent gevaar voor de vrede in de Stille Oceaan. Een onafhankelijk Indonesië is onmogelijk, want het zou binnen korte tijd een doel worden voor politieke en militaire machten met het doel een met moeite verkregen vrede weer te niet te doen."

Staking in Londense haven breidt zich uit

Londen. — Het totaal aantal stakers in de Londense haven is tot 26.000 gestegen. De verontwaardigde arbeiders gingen naar een massavergadering om te protesteren tegen een plotselinge ontwikkeling, die de spanning bij de geschillen nog deed toenemen, de bewering dat Indische zeelieden 's nachts aangevoerd waren om te zorgen voor de bagagepost van twee Britse passagiersschepen.

Berlijn. — In de maand September zijn 270 leden van de Duitse volkspolitie, onder wie 24 commissarissen, naar West-Berlijn uitgeweken, aldus een bekendmaking van de Westberlijnse politie.

Prof. Lattimore gedagvaard

Washington. — Prof. Owen Lattimore, voormalig adviseur van het State Department inzake het Verre Oosten, is gedagvaard op de beschuldiging onder ede te hebben ontkend, dat hij een „meeloper" was van de communisten en „een bevorderaar van communistische belangen".

Het terugtrekken der vreemde troepen uit Duitsland

Londen. — Het door Molotof geopperde voorstel in Berlijn, dat de Grote Vier hun troepen uit Oost- en West-Duitsland terugtrekken, vormt geen antwoord op eerdere Westelijke voorstellen aangaande de Duitse kwestie.

De Westelijken hebben in nota's van 10 September aan Rusland hun voorstellen gedaan voor de hereniging van Oost- en West Duitsland. Zij zegden toen toe aan een nieuwe bijeenkomst van de Grote Vier te zullen medewerken, indien Rusland zou instemmen met het Oostenrijkse staatsverdrag en met vrije verkiezingen in geheel Duitsland op de door Engeland het vorig voorjaar in Berlijn voorgestelde grondslag.

De Westelijke mogendheden zullen de Duitse kwestie met Rusland pas dan aanpakken, wanneer Rusland op deze voorstellen heeft geantwoord, hetgeen nog niet geschied is, aldus verluidt in Londense diplomatieke kringen.

New York. — Volgens het American Petroleum Institute bedroeg de gemiddelde dagelijkse productie van ruwe olie in de Verenigde Staten in de week per 1 October jl. 6.050.000 vaten tegen 6.443.00 vaten in de overeenkomstige pericde van het vorige jaar.

GREEP UIT DE AETHER

CUROM (416.6 m.)

17.30 Uitzending voor kinderen.
17.50 Gramophoonplaten
18.05 Cumpleaños Feliz
18.15 Dinermuziek
18.45 Nieuws
18.55 Voor het slapen gaan.
19.00 Boletin di noticia
19.30 Wat de handel biedt.
20.30 Met de K.L.M. de wereld rond.
20.45 De Stem van Amerika
21.45 Dansmuziek
22.15 Nieuws en Sluiting.

HOYER (5.25 m)

19.00 Met de jarigen in de lucht
19.10 Sport rubriek
19.30 Hoorspel „El Gato"
19.45 Portugees kwartiertje
20.00 Gevarieerd muziek
20.30 Nieuws
20.40 Gevarieerd programma
22.00 Sluiting.

KELKBOOM.

17.33 Muziek
18.25 Voor de jarigen
18.30 Dinermuziek
19.00 Nieuws
19.15 Muziek
19.45 Nieuws
20.00 Muziek
20.30 Peticiones
21.00 Programma verzorgd door Cultureel Centrum Aruba
20.30 Programma van Oranjestad Bazaar
21.15 Katholieke Uitzending.
21.30 Muziek
22.00 Sluiting.

AVROS (19 m.)

17.00 Advertentie
17.30 Piano-Muziek
17.45 Populaire melodieën
18.00 Bijbels onderwerp.
18.15 De accordeonist J. Schutte
18.35 Voor de jarigen op de Antilen
18.45 Nieuws
19.00 Hindostaanse uitzending
20.00 Advertenties
20.10 V & V programma,
20.55 Nieuws en Sluiting.

P.C.J.

18.37 Het schip van de week.
19.02 Nieuws.
19.17 Het Lied van Nederland.
19.30 Nederlandse Kroniek
19.40 Met de microfoon naar.
19.58 Buitenlands weekoverzicht,
20.10 Intermezzo.
20.16 Persoverzicht.
20.23 Voor de West
20.55 Avondgebed: Prof. Dr. P. Boendermaker.
20.58 Sluiting.

Graz. — Twee Zuidslaven zijn met 'n gestolen particulier vliegtuig bij Graz (Oostenrijk) geland, waar zij politiek asyl hebben gevraagd. Zij zeiden tot hun daad te zijn gekomen, omdat de Zuid-Slavische autoriteiten hun herhaaldelijk een uitreisvisum hadden geweigerd.

